

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzetdir

İsmayilov

SƏS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 123 (5354) 14 iyul 2017-ci il. "Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

48 il öncə başlanan milli intibah

4

Akif Şəfiyev - 46 ilni
sərhəd mühafizəsi
işinə həsr etmiş
general-mayor

5

Zakir Həsənov:
"Şoyqu mənə zəng
etdi ki..."

16

Naxçıvan idmançıları
yarım ildə 462 medal
qazanıblar

14 iyul 2017-ci il

Türkmənistan və Azərbaycan arasındakı münasibətlər fəal inkişaf edir

Prezident İlham Əliyev Türkmənistanın Azərbaycanda yeni təyin olunmuş səfirinin etimadnaməsini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyulun 13-də Türkmənistanın ölkəmizdə yeni təyin olunmuş səfiri Mekan İşanquliyevin etimadnaməsini qəbul edib. AZƏRTAC xəbər verir ki, səfir Mekan İşanquliyev fəxri qarovul dəstəsinin qarşısından keçdi. Mekan İşanquliyev etimadnaməsini Prezident İlham Əliyevə təqdim etdi. Sonra Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev səfirə söhbət etdi.

Dövlətimizin başçısı qaradaş türkmən və Azərbaycan xalqlarının əslərdən bəri dostluq və əməkdaşlıq etdiklərini vurğuladı. Prezident İlham Əliyev bu gün müstəqil Azərbaycanın və Türkmənistanın dövlətlərarası əlaqələri fəal şəkildə möhkəmləndirdiklərini bildirdi. Dövlətimizin başçısı qeyd etdi ki, Azərbaycan tərəfi əlaqələrimizin siyasi, iqtisadi, nəqliyyat, humanitar və digər sahələrdə möhkəmləndirilməsində maraqlıdır. Hazırda ikitərəfli münasibətlərimiz uğurla inkişaf edir və nümunəvi xarakter daşıyır.

Prezident İlham Əliyev səfirə fəaliyyətində uğurlar arzuladı və ümidvar olduğunu bildirdi ki, Mekan İşanquliyev diplomatik fəaliyyəti dövründə ölkələrimizin bir-birinə daha da yaxınlaşması və əlaqələrin bütün istiqamətlərdə inkişafı işinə öz töhfəsini verəcək.

Səfir Mekan İşanquliyev Prezident İlham Əliyevə Türkmənistan Prezidenti Qurbanqulu Berdiməhəmmədovun salamlarını çatdırdı.

O, səfir təyin olunduğu vəzifədə qaradaş ölkələrimiz və xalqlarımız arasında əlaqələrin daha da genişləndirilməsi və gücləndirilməsi üçün səylərini əsirgəməyəcəyini bildirdi. Xalqlarımız arasında tarixən mehriban qonşuluq əlaqələrinin mövcud olduğunu deyən Mekan İşanquliyev siyasi, iqtisadi, diplomatik, ticarət və mədəni sahələrdə əməkdaşlığımızın möhkəmləndirilməsi üçün bütün lazımı potensialın olduğunu vurğuladı. Səfir qeyd etdi ki, nəqliyyat sahəsi əməkdaşlığımızın əsas istiqaməti-

dir. Ölkələrimizin coğrafi yerləşməsinin bu işə xidmət etdiyini deyən səfir bildirdi ki, tarixən ticarət yolları bizim ölkələrimizdən keçib. Mekan İşanquliyev ölkələrimizin müvafiq qurumları arasında beynəlxalq əməkdaşlıq məsələlərinin fəal müzakirə olunduğunu bildirdi. Səfir vurğuladı ki, əməkdaşlığın fəallaşdırılması üçün əsas amil Türkmənistan və Azərbaycan prezidentləri arasında keçirilən görüşlərdir. Sentyabrın 17-də Türkmənistanın Asiya Oyunlarının açılışında deyən səfir Türkmənistan

Prezidentinin və xalqının Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin həmin tədbirdə iştirakını səbirsizliklə gözlədiklərini dedi.

Prezident İlham Əliyev ölkələrimiz arasında münasibətlərin fəal inkişaf etdiyini deyərək, yüksək səviyyədə görüşlərin əlaqələrimizin möhkəmləndirilməsində önəmini qeyd etdi və bildirdi ki, ölkələrimizin müvafiq qurumları, o cümlədən dövlət və özəl şirkətlər arasında da əməkdaşlıq əlaqələrinin bu səviyyəsinə uyğun olmalıdır. Dövlətimizin başçısı Türkmən-

Rəsmi xronika

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Sərəncamı ilə inşaat sahəsində uzunmüddətli səmərəli fəaliyyətinə görə Əli Abdulla oğlu Məmmədov "Şöhrət" ordeni ilə təltif edilib.

Prezident İlham Əliyev Nuri Əhmədova Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərdi təqaüdünün verilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb.

Prezident İlham Əliyev Fransa Prezidenti Emmanuel Makrona Fransanın milli bayramı münasibətilə təbrik məktubu ünvanlayıb. SİA xəbər verir ki, məktubda deyilir: "Biz zəngin ənənələrə malik Azərbaycan-Fransa münasibətlərinə xüsusi əhəmiyyət veririk. Məmnunluqla qeyd etmək istərdim ki, ölkələrimiz arasında diplomatik əlaqələrin qurulmasının 25 illik tarixi ərzində ikitərəfli münasibətlərimiz yeni məzmun kəsb edib, dinamik inkişaf yolu keçib. Bu gün siyasi, iqtisadi, mədəni əlaqələrimiz müvəffəqiyyətlə inkişaf edir və genişlənir. İnanıram ki, ikitərəfli və çoxtərəfli qaydada qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığımızın mövcud potensialından daha səmərəli istifadə etmək üçün birgə səylər göstərəcəyik. Biz, həmçinin Ermənistan tərəfindən Azərbaycan torpaqlarının işğalına son qoyulması, işğal nəticəsində qaçqın və məcburi köçkün vəziyyətinə düşmüş bir milyondan çox soydaşımızın öz doğma yurd-yuvasına qayıtması üçün Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin beynəlxalq hüquq normalarına uyğun olaraq Azərbaycanın ərazi bütövlüyü çərçivəsində, sülh yolu ilə və ədalətli həllində ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədri kimi Fransanın və şəxsən Sizin, cənab Prezident, səylərinizə böyük ümidlər bəsləyirik. Belə bir əlamətdar gündə Sizə möhkəm cansağlığı, işlərinizdə uğurlar, dost Fransa xalqına daim əmin-amanlıq və firavanlıq arzulayıram".

nistanın Asiya Oyunlarının keçirilməsi münasibətilə təbriklərini çatdırdı.

Prezident İlham Əliyev səfirə gələcək fəaliyyətində uğurlar arzuladı. Dövlətimizin başçısı Türkmənistan Prezidentinin salamlarına görə minnətdarlığını bildirdi, onun da salamlarını Qurbanqulu Berdiməhəmmədova çatdırmağı xahiş etdi.

48 il öncə başlanan milli intibah

Azərbaycanın Memarı və Qurucusu Ulu Öndər Heydər Əliyevin qurub yaratdığı müstəqil Azərbaycanın dinamik inkişafı, aparılan məqsədyönlü, daxili və xarici siyasəti bugünkü möhtəşəm uğurların təməlini qoydu. Xalqına, vətəninə sonsuz sədaqəti, məhəbbəti, uzaqgörənliyi, xeyirxahlığı, düşünülmiş və gərgin fəaliyyəti ilə Azərbaycanın ictimai-siyasi, iqtisadi, mədəni, mənəvi həyatında yeni bir tarix yaratdı.

Ulu Öndər Heydər Əliyev Azərbaycan dövlətini və xalqını zamanın ən çətin sınaqlarından çıxararaq, ölkənin ictimai-siyasi, iqtisadi və mədəni-mənəvi tərəqqisinə nail olmuşdur. Bu gün Onun Azərbaycana rəhbərlik etdiyi dövrü vərəqlədikcə Ulu Öndər Heydər Əliyev zəkasını, düşüncəsini, müdrikliyini, böyüklüyünü bir daha hiss edir. Ümummilli Liderin respublikamız və xalqımız üçün misilsiz xidmətlər göstərdiyinin şahidi oluruq. Ulu Öndər Heydər Əliyevin 1969-cu ildə Azərbaycana rəhbərlik etdiyi dövrdən etibarən Azərbaycanın iqtisadi inkişafının əsaslarının yaradılması, zəngin iqtisadi potensialının ölkənin gələcək inkişafına, xalqın

Əliyevin 1983-cü ildə SSRİ Nazirlər Soveti Sədrinin birinci müavini təyin edilməsi Onun Azərbaycan səhiyyəsinə olan nəzarətini daha da artırdı. Həmin dövrlə bağlı Ulu Öndər Heydər Əliyev belə deyirdi: "Mən Azərbaycana rəhbərlik etdiyim zaman, sonra SSRİ-nin rəhbərliyində olduğum illərdə daim səhiyyə ilə, tibb elmi ilə yaxın olmuşam, ona qayğı göstərmişəm və hesab edirəm ki, çox işlər görmüşəm. Mən o vaxt Sovet İttifaqının Moskvada yerləşən ən böyük, ən mötəbər tibb ocaqları, müəssisələri ilə yaxından tanış idim, onların yaranmasında, inkişaf etməsində xidmətlər göstərdim. Mənim o vaxt həm onkoloji, həm kardioloji, həm ürək cərrahiyyəsi, həm oftalmoloji mərkəzlərin, başqalarının yaranmasında, inkişaf etməsində çox söylərim olmuşdur. Mən bu gün böyük

Əliyevin siyasi kursunu uğurla davam etdirən Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin sonsuz qayğısı və diqqətinin məntiqi nəticəsi olaraq, iqtisadiyyatın inkişafı səhiyyədə də görülməli işlərin daha böyük vüsətlə davam etdirilməsinə imkan yaratmışdır. Bu gün Azərbaycan Prezidenti Cənab İlham Əliyevin həyata keçirdiyi siyasət nəticəsində, ölkə səhiyyəsi yeni inkişaf mərhələsinə qədəm qoyub. Son illər Azərbaycanda əhalinin sağlamlığının etibarlı təminatına imkan verən müasir tibb infrastrukturunun yaradılması Prezident Cənab İlham Əliyevin diqqət mərkəzindədir. Müxtəlif aspektlərdən səhiyyədə aparılan uğurlu islahatlar əhalini sağ-

baycan Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən səhiyyənin inkişafı ilə bağlı mühüm addımlar atılıb. Azərbaycanda müasir tibb avadanlığı və cihazlarla təchiz olunmuş 600-dən çox səhiyyə müəssisəsi əhalinin istifadəsinə verilib. Maddi-texniki bazası gücləndirilən tibb müəssisələri dünyanın qabaqcıl səhiyyə ocaqlarından geri qalmır, hətta mübaliğəsiz desək, onları üstələyir.

Bu gün reallıqlara söykənib, qətiyyətlə deyə bilərik ki, Azərbaycan səhiyyəsinin inkişafı ən yüksək səviyyədədir və ölkəmizdə keyfiyyətli və səviyyəli tibbi xidmətin göstərilməsi üçün bütün imkanlar mövcuddur. Bütün bunlar Ümummilli Lider

rifahnın yüksəlməsinə yönəldilməsi prosesinə start verildi. Ulu Öndər Azərbaycan Kommunist Partiyasının Mərkəzi Komitəsinə rəhbərlik etdiyi dövr ərzində respublikanı geridə qalmış və yalnız xammal mənbəyi sayılan aqrar respublikadan inkişaf etmiş sənaye respublikasına çevirməyə müvəffəq oldu. Kənd təsərrüfatının və sənayenin, iqtisadiyyatın digər sahələrinin inkişafında, sosial məsələlərin həllində, əhalinin rifah halının yaxşılaşdırılmasında böyük irəliləyiş əldə edildi.

Ötən əsrin 60-cı illərinin sonu, 70-ci illərin əvvəlləri, Dahi Öndər Heydər Əliyevin hakimiyyətə gəldiyi ilk aylardan başlayaraq, Azərbaycanda böyük canlanma müşahidə olunmağa başladı. Ulu Öndər Heydər Əliyevin hakimiyyətə gəldiyi dövrdən sosial sahələrin, o cümlədən, səhiyyənin də inkişaf dövrü başladı. Həyatını ölkəmizin yüksəlişinə və insanların xoşbəxtliyinə həsr edən Ulu Öndər Heydər Əliyev xalqın sağlamlıq məsələlərinə daim tələpçilik kimi yanaşmış, səhiyyəni cəmiyyət və dövlət həyatında ən mühüm sahə kimi qiymətləndirərək deyirdi: "Səhiyyə bizim üçün, hər bir cəmiyyət və dövlət üçün çox lazımlı, həyatın bütün sahələrini əhatə edən sahədir. Onun üçün zəruri tədbirlər görülməli və gələcəkdə də görülməlidir".

Görkəmli dövlət xadimi Heydər

məmnuniyyətlə xatırlayıram ki, o vaxt SSRİ dövləti tərkibində Azərbaycanın səhiyyəsinə marağı, qayğısını daha da artırırdım. Moskvada yerləşən o böyük tibb elmi mərkəzlərinin diqqətini Azərbaycana cəlb etirdim və Azərbaycana yardım etməyə çalışırdım".

XX əsrin sonlarında beynəlxalq aləmdə və Sovet İttifaqında yaranan əlverişli vəziyyət xalqımıza qəlbində yaşadığı müstəqillik arzularını yenidən reallaşdırmaq imkanı verdi. 1991-ci ildə sovet imperiyasının süquta uğraması nəticəsində, digər müttəfiq respublikalar kimi, Azərbaycan da özünün dövlət müstəqilliyinə nail oldu. O zamanlar hakimiyyətdə olan siyasi dairələrin səriştəsizliyi az qala bu müstəqilliyin də məhv olmasına gətirib çıxarıcaqdı. Hakimiyyət çəkilmələrinin məntiqi nəticəsi kimi cəbhədəki uğursuzluqlar və daxildə separatçı meyillərin güclənməsi dövlətçiliyimizin və müstəqilliyimizin məhvini qaçılmaz edirdi. Belə bir ağır vəziyyətdə Azərbaycan xalqının tələb və istəyi ilə hakimiyyətə gələn Ümummilli Lider Heydər Əliyev müstəqil dövlətçiliyimizi, suverenliyimizi bütün təhlükələrdən və təhdidlərdən xilas etdi. Xalqın tarixinə iz salan 1993-cü il 15 iyun Azərbaycanın ictimai-siyasi, mədəni həyatında hadisəyə çevrildi. Həmin tarixi gün - Ümummilli Lider Heydər Əliyevin ha-

kimiyyətə qayıdışı ilə Azərbaycanda yeni tarixi dövrün əsası qoyuldu. Onun ölkə rəhbərliyinə qayıdışından sonra səmərəli dövlətçilik konsepsiyasına, iqtisadiyyatın dirçəlişi strategiyasına və azərbaycançılıq fəlsəfəsinin əsaslarına uyğun olaraq, demokratik keçid yoluna qədəm qoyuldu.

Müasir dövrümüzdə Ulu Öndər Heydər Əliyev ənənələri yaşayır və səhiyyədə görülməli işlər, əldə olunan uğurlar Ümummilli Liderin məqsədyönlü siyasətinin nəticəsidir. Heydər

ləmlərinin təminatına, onun tam şəkildə dünya standartları səviyyəsində qurulmasına istiqamətlənib. Bu məqsədlə son illər səhiyyənin maddi-texniki bazası möhkəmləndirilib. Azərbaycan dövləti insanların sağlamlığını prioritet məsələ kimi daim diqqət mərkəzində saxladığından, son illərdə ölkə büdcəsindən səhiyyəyə ayrılan xərclər 11 dəfədən çox artıb. "Biz artan iqtisadi imkanlarımızı, ilk növbədə, sosial sahələrin inkişafına, o cümlədən, səhiyyənin problemlərinin həllinə yönəltməliyik" - deyən Azər-

Heydər Əliyevin müəyyənləşdirdiyi və Onun siyasi kursunun layiqli davamçısı Cənab İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilən siyasət sayəsində reallaşır. Cənab Prezidentin vurğuladığı kimi: "Heydər Əliyev siyasəti bu gün Azərbaycanda yaşayır, möhkəmlənir, yeni formalarla zənginləşdirilir. Azərbaycanda çox gözəl ictimai-siyasi vəziyyət hökm sürür, xalqla iqtidar arasındakı birlik möhkəmdir, sarsılmazdır".

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

14 iyul 2017-ci il

ABŞ səfiri Moskva Dövlət Universitetinin Bakı filialının qonağı olub

M.V.Lomonosov adına Moskva Dövlət Universitetinin (MDU) Bakı filialında bu ali təhsil ocağının rektoru, akademik Nərgiz Paşayevanın iyulun 12-də ABŞ-in Azərbaycan Respublikasındakı fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri Robert Sekuta ilə görüşü olub. Filialdan AZƏRTAC-a bildirişlər ki, rektor akademik Nərgiz Paşayeva universitetin fəaliyyəti, fakültə və ixtisaslar, həmçinin burada yaradılmış tədris laboratoriyaları haqqında qonağa ətraflı məlumat verib, Filialın gələcək inkişafı və yaxın illərdə əməkdaşlıq perspektivlərinin genişləndirilməsi ilə bağlı məsələləri müzakirə edib.

Görüşdə Filialın nüfuzlu xarici universitetlərlə hazırkı əlaqələri və gələcək planları ilə bağlı, o cümlədən Böyük Britaniyanın Oksford Universiteti ilə əməkdaşlıq məsələlərinə toxunulub. Akademik Nərgiz Paşayeva 2013-cü ildə Oksford Universitetində yaradılmış Nizami Gəncəvi adına Azərbaycan və Qafqazşünaslıq Elmi Mərkəzinin fəaliyyəti haqqında danışdı.

Qeyd olunub ki, Nizami Gəncəvi adına Elmi Mərkəz Azərbaycanın mədəniyyəti və tarixi irsi ilə bağlı ciddi və əhəmiyyətli elmi-tədqiqat layihələri həyata keçirir, müxtəlif beynəlxalq elmi konfranslar və seminarlar təşkil edir.

Akademik Nərgiz Paşayeva Oksford Universitetinin Bərdədə qazıntılar aparən alim və mütəxəssislərdən ibarət arxeoloji ekspedisiyanın fəaliyyəti haqqında səfirə ətraflı məlumat verib.

Bu il iyunun 5-də Londonda Oksford Universitetinin Nizami Gəncəvi adına Azərbaycan və Qafqazşünaslıq Elmi Mərkəzinin şərəfşünas-alim Yevgeni Bertelsin "Böyük Azərbaycan şairi Nizami" ("The Great Azerbaijani Poet, Nizami") kitabının ingilis dilinə ilk akademik tərcüməsinin təqdimat mərasiminin keçirildiyini diqqətə çatdıran M.V.Lomonosov adına MDU-nun Bakı filialının rektoru həmin kitabın bir nüsxəsini qonağa təqdim edib. Səfir Robert Sekuta akademik Nərgiz Paşayevaya təşəkkür edərək bildirib ki, Oksford Universitetinin Nizami Gəncəvi adına Mərkəzinin fəaliyyəti və orada görülən işlər onda böyük maraq doğurub.

Nizami Gəncəvi adına Elmi Mərkəzin fəaliyyətini bundan sonra da diqqətdə saxlayacağını vurğulayan səfir, bu Mərkəzin gələcəkdə daha böyük layihələr həyata keçirəcəyinə əmin olduğunu deyib və akademik Nərgiz Paşayevaya uğurlar arzulayıb.

Sonra görüş iştirakçıları daha bir uğurlu başlanğıc və layihə haqqında söhbət açıblar. Akademik Nərgiz Paşayeva bu yaxınlarda Böyük Britaniyada yaradılmış və rəsmi qeydiyyatdan keçmiş "Britaniya Fondu" haqqında da səfir R.Sekutaya məlumat verib.

Səfir Robert Sekuta İngiltərədə yeni yaradılmış "Britaniya Fondu"nun Azərbaycanı və Qafqaz bölgəsini hərtərəfli öyrənməkdə mühüm vasitəyə çevriləcəyinə ümidvar olduğunu deyib və bu cür qurumların, xüsusilə də humanitar sahədəki əlaqələrin yeni, daha yüksək səviyyəyə qaldırılmasında önəmli rolunu qeyd edib.

Görüşün sonunda səfir Robert Sekuta akademik Nərgiz Paşayevaya səmimi görüşə, maraqlı söhbətə və aparılan fikir mübadiləsinə görə təşəkkür edərək deyib ki, Azərbaycan ilə Amerika Birləşmiş Ştatları arasında bir çox sahələrdə əlaqələr dinamik şəkildə inkişaf edir və genişlənir. Səfir Filialda görülən işləri yüksək qiymətləndirərək, gələcəkdə ABŞ-in elm və təhsil strukturlarının Moskva Dövlət Universitetinin Bakı filialı ilə sıx əməkdaşlıqda maraqlı olacaqlarına əminliyini bildirib. MDU-nun Bakı filialının rektoru akademik Nərgiz Paşayeva da rəhbəri olduğu ali təhsil ocağına gəldiyinə, gələcək əməkdaşlıqda maraqlı olduğuna və Filialın ünvanına söylədiyi xoş sözlərə görə səfir Robert Sekutaya minnətdarlığını bildirib.

Malayziyanın nüfuzlu BERNAMA agentliyində Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən Füzuli rayonunun Alxanlı kəndinin mülki əhalisinin iriçaplı silahlardan atəşə tutulması nəticəsində Azərbaycan vətəndaşlarının qətlə yetirilməsi ilə bağlı məqalə yerləşdirilib. "Ermənistanın hərbi təxribatı beynəlxalq humanitar hüququ pozur" adlı məqalədə Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətinin və Azərbaycan Respublikasının insan hüquqları üzrə müvəkkilinin bəyanatları öz əksini tapıb.

Yazıda iyulun 4-də Ermənistan silahlı qüvvələrinin təmas nöqtəsindəki son təxribatlarından danışılır. Qeyd edilir ki, Azərbaycanın Füzuli rayonunun Alxanlı kəndində ailələr 23 ildir evlərinin 3 kilometrliyində yerləşmiş Ermənistan mövqelərindən açılan artilleriya atəşlərinin altında yaşayırlar. Məqalədə, həmçinin bildirilir ki, Ermənistan tərəfi Alxanlı kəndinin atəşə tu-

Akif Şəfiyev - 46 ilini sərhəd mühafizəsi işinə həsr etmiş general-mayor

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin sərəncamları şəxsi heyətə çatdırılıb

Düən Dövlət Sərhəd Xidmətinin Aparatında general-mayor Akif Şəfiyevin silahlı qüvvələrin ehtiyatına buraxılması münasibətilə təntənəli mərasim keçirilib. DSX-nin mətbuat mərkəzindən "SƏS" qəzetinə daxil olan məlumata görə, mərasimdə Dövlət Himni səsləndikdən sonra həyatının 46 ilini sərhəd mühafizəsi işinə həsr etmiş general-mayor Akif Şəfiyevin silahlı qüvvələrin ehtiyatına buraxılması və 3-cü dərəcəli "Vətəne xidmətə görə" ordeni ilə təltif olunması barədə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı Cənab İlham Əliyevin sərəncamları şəxsi heyətə çatdırılıb.

3-cü dərəcəli "Vətəne xidmətə görə" ordenini və xatirə hədiyyəsini general-mayor Akif Şəfiyevə təqdim edən Dövlət Sərhəd Xidmətinin rəisi, general-polkovnik Elçin Quliyev onu təbrik edərək, müstəqil Azərbaycanın sərhəd mühafizəsinin formalaşmasında və inkişafında, gənc sərhədçi nəslinin hazırlanmasında səmərəli fəaliyyətinə görə təşəkkür edib.

Tədbirdə çıxış edən general-mayor Akif Şəfiyev yüksək dövlət mükafatına layiq görüldüyünə, ali diqqət və qayğıya görə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı Cənab İlham Əliyevə minnətdarlıq edib, mənalı sərhədçi həyatı yaşadığına görə özünü xoşbəxt hesab etdiyini, bundan sonra da ölkəmizin tərəqqisi və inkişafı naminə əldən gələn əsirgəməyəcəyini bildirib.

RÖVŞƏN

BERNAMA agentliyi: "Ermənistanın hərbi təxribatı beynəlxalq humanitar hüququ pozur"

rafı məlumat verilərək bildirilir ki, bu kənd Ermənistan qoşunları tərəfindən 1993-cü ilin avqustunda işğal olunub, qısa müddət sonra 1994-cü ilin yanvarında Azərbaycan Ordusu tərəfindən işğaldan azad edilib. Hazırda Alxanlı kəndi təmas nöqtəsindən 3 kilometr məsafədə yerləşir. Son 25 ildə qarşı tərəfin mövqeləri dəyişməyib və bu kəndin əhalisi münasibətindən nəcicələrindən əziyyət çəkməkdə davam edir. Məqalədə Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi, Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən Azərbaycan ərazilərinin 20 faizinin işğal edilməsi, 1 milyondan çox azərbaycanlının öz ata-baba yurdlarında qaçqın və məcburi köçkünə çevrilməsi barədə malayziyalı oxuculara ətraflı məlumat da verilir.

14 iyul 2017-ci il

Zakir Həsənov: “Şoyqu mənə zəng etdi ki...”

SİA Azərbaycan Respublikasının Müdafiə naziri, general-polkovnik Zakir Həsənovun RİA Novosti informasiya agentliyinə müsahibəsini təqdim edir:

Əvvəli Səh. 5

- Azərbaycan təşkilatçı kimi çıxış edə bilərsinizmi?

- Haqqında danışdığımız elə bu hərbi oyunlarda birlikdə çıxış edəcəyik. Amma indi hamının işi çoxdur. Bizim öz cəbhəmiz var, Rusiya Federasiyasının isə öz. Bizim təlimlər əsasən cəbhədə və döyüş şəraitinə maksimal uyğunlaşdırılmış vəziyyət keçirilir.

Azərbaycanla Rusiya arasında hərbi sahədə əməkdaşlıq misilsizdir. Təhsildən tutmuş silahların modernləşdirilməsinə qədər.

- Hərbi texniki sahədə əməkdaşlıq barədə müqavilə imzalanması planlaşdırılırmı? Belarus, Qazaxıstan və Qırğızıstanla bu cür müqavilələr mövcuddur. Bu müqavilələr Rusiya istehsalı olan silahların alınması və mütəxəssislərin öyrədilməsində həmin ölkələrə ciddi üstünlüklər verir...

- Orada başqa amillər mövcuddur. Biz Rusiya silahlarını dünya qiymətlərinə uyğun alırıq. Amma sizin sadaladığınız ölkələr KTMT-nin üzvüdürlər. Mənim bildiyim qədər onlar silahları Rusiyanın daxili qiymətlərinə əsasən alırlar. Bizim dövlətlərarası hərbi-texniki əməkdaşlıq müqaviləmiz var, ölkələrarası komissiya da yaradılıb. Azərbaycan tərəfindən bu komissiyaya Baş Nazirin birinci müavini Yaqub Əyyubov, Rusiya tərəfindən isə Baş Nazirin müavini Dimitri Roqozin rəhbərlik edir. Bu komissiya ildə bir neçə dəfə toplanaraq hərbi-texniki əməkdaşlığın istiqamətlərini müəyyən edir. Bu iclaslarda ortaya çıxan məsələlər işgüzar qaydada həll edilir. Bu isə cari iş prosesidir. İstənilən halda qarşıya problemlər çıxır. Satan tərəf baha satmaq, alan tərəf isə ucuz qiymətə və daha yaxşısını almaq istəyir. Mən bunu obrazlı şəkildə, bizim komissiyaya aid etmədən deyirəm. Təbii ki, cari məsələlər həll edilir. Bugünkü günə Azərbaycan və Rusiya arasındakı müqavilədə nəzərdə tutulmuş silahların Azərbaycana gətirilməsi 90 faiz yerinə yetirilib.

Biz indi, artıq əlavə olaraq bəzi silah nümunələrini öyrənirik, sifariş veririk və sınaqdan keçiririk. Silah alınması çoxşaxəli məsələdir.

İstanbulda terrorçuluqda şübhəli bilinən 44 nəfər saxlanılıb

Türkiyənin təhlükəsizlik qüvvələri İstanbul şəhərində geniş miqyaslı anti-terror əməliyyatı keçirib. Nəticədə terrorçuluqda şübhəli bilinən 44 nəfər saxlanılıb. İstanbul valisi Vasip Şahin məsələ ilə bağlı açıqlamasında bildirib ki, həbs olunanlardan biri İstanbulun Beşiktaş stadionunun yaxınlığındakı terroru təşkil edən şəxsdir. Saxlanılanlardan digər isə şəhərin Vəznəçilər ərazisində törədilmiş terror aktlarını təşkil etməkdə şübhəli bilinir.

lədir. Bir tərəfdən şablondan uzaq olmalı, digər tərəfdən isə müxtəliflik texnikaya qulluqda problemlərə səbəb olur. Bu çox mürəkkəb məsələdir.

- Bu yaxınlarda Astanada Suriyadaxili danışıqların növbəti mərhələsi keçirildi və bu ölkədə deeskalasiya zonaları haqqında məsələ də müzakirə olundu. Rusiyanın xüsusi nümayəndəsi cənab Lavrentyevin sözlərinə görə, Rusiya bəzi MDB ölkələrinə həmin zonalarda atəşkəs rejiminə riayət edilməsinə nəzarət prosesində iştirak etməyi təklif edib. Azərbaycana belə müzakirə olunubmu?

- Siz zəhmət olmasa Müdafiə Nazirliyinə aid sual verin. Mən Müdafiə Nazirliyinə cavabdehəm.

- Suah başqa cür qoyaq. Suriyada deeskalasiya zonalarında atəşkəs rejiminə riayət edilməsinə nəzarət etməyə Azərbaycan ordusu hazırdırmı?

- Azərbaycan ordusunun döyüş hazırlığı yüksək səviyyədədir. O, döyüş təcrübəsinə malikdir. 30 ilə yaxın bir müddətdə döyüşən ordunu təsəvvür edin. Bəli, bəzən gərginlik azalır, bəzən isə artır. Ancaq ordu səngərlərdədir. Mən bunu sırf nəzəri cəhətdən Azərbaycan Ordusunun imkanlarını qeyd etmək üçün diqqətinizə çatdırıram. Lakin onun harada və nə edəcəyi artıq siyasi məsələdir. Mən siyasətçi deyiləm və heç vaxt siyasətlə məşğul olmamışam. Amma Azərbaycan ordusu istənilən tapşırığı yerinə yetirməyə qadirdir. Mən, Müdafiə naziri kimi döyüş hazırlığı səviyyəsini yüksək qiymətləndirirəm. Və bu tək mənim fikrim deyil.

- Cənab nazir, Azərbaycan, Türkiyə və Gürcüstanın birgə üçtərəfli təlimləri artıq bir növ ənənəyə çevrilib. Bu istiqamətdə planlar necədir? Planlarla bağlı hər hansı bir konkret müddət varmı?

- Konkret müddətlər barədə danışmaq hələ təzdir. Çünki bu və ya digər ölkədə gözlənilməyən hadisələr baş verir. Azərbaycan, Türkiyə və Gürcüstan Silahlı Qüvvələrinin qarşılıqlı əlaqələrini nəzərdə tutan birgə sənəd hazırlanır. Bu sənəd birgə təlimlərin keçirilməsini də nəzərdə tutur.

Belə ki, Türkiyə ilə Hərbi Hava Qüvvələri, xüsusi təyinatlı qoşunlar, motopiyada və tank bölmələri səviyyəsində birgə təlimlər artıq keçirilir. Eyni zamanda Gürcüstanın da iştirakı ilə üçtərəfli formatda “Eternity” komanda qərgah təlimləri də keçirilir.

Müdafiə nazirlərinin Batumidə keçirilən son görüşündə biz razılaşırdıq ki, Gürcüstanı da Türkiyə ilə birgə keçirilən təlimlərə dəvət edək. İyun ayında Türkiyə ilə keçirilən birgə təlimlərdə, o cümlədən Gürcüstan silahlı qüvvələrinin nümayəndələri də iştirak edirdilər.

Söhbətimizin sonunda mən xüsusi qeyd etmək istədim ki, Azərbaycanın Müdafiə Nazirliyi Rusiyanın Silahlı Qüvvələrini etibarlı strateji tərəfdar kimi görür və gələcəkdə onunla hərbi təhsil sahəsi, birgə tədbirlərin keçirilməsi və hərbi-texniki əməkdaşlıq məsələlərində əlaqələrin inkişaf etdirilməsinə hazırdır.

- Cənab Nazir, müsahibəyə görə çox sağ olun!

- Mən də Sizə təşəkkür edirəm!

YAP Qadınlar Şurasının İdarə Heyətinin üzvləri Alxanlı kəndində olublar

Düənən Yeni Azərbaycan Partiyası (YAP) Qadınlar Şurasının İdarə Heyətinin üzvləri Füzuli rayonunun Alxanlı kəndində olublar. İyulun 4-də Ermənistan silahlı qüvvələrinin Alxanlı kəndini minaatanlardan və dəzgahlı qumbaraatanlardan atəşə tutması nəticəsində həlak olan Sahibə Quliyeva və onun nəvəsi, 2 yaşlı Zəhra Quliyevanın məzarlarını ziyarət edib, yas mərasiminə qatılaraq mərhumların yaxınlarına başsağlığı veriblər. Bundan başqa, Füzuli rayonunun Horadiz şəhərində ötən ilin aprel ayında Lələtəpə uğrunda gedən döyüşlərdə şəhid olmuş hərbiçilərin xatirəsinə ucaldılan abidə ziyarət olunub.

YAP Qadınlar Şurasının sədri, Bakı Slavyan Universitetinin rektoru Nurlana Əliyeva diqqətə çatdırıb ki, ermənilər növbəti dəfə mülki şəxsləri - 2 yaşlı Zəhranı və onun nənesi Sahibə Quliyevanı qətlə yetirməklə öz qaniçən simalarını bütün dünyaya nümayiş etdirdilər: “Uzun illərdir ki, Azərbaycan torpaqlarını işğal altında saxlayan, çoxsaylı mülki şəxslərə atəş açaraq onları qətlə yetirən ermənilərin bu vəhşiliyi - növbəti təxribatçı hərəkətləri və vandalizm aktı bütün dünyanın gözü qarşısında baş verdi. Bu gün beynəlxalq birlik ermənilərin bu vəhşiliklərini, qəddar simalarını və xislətlərini görür, kəskin qınayır”.

Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ münaqişəsini sülh yolu ilə həll etməyə çalışdığını, ermənilərin isə sülh istəmədiyini və öz təxribatçı hərəkətlərini davam etdirdiyini diqqətə çatdıran Nurlana Əliyeva əlavə edib ki, nadan ermənilər belə vəhşilik, qəddarlıq və qaniçənliyin sonu olmadığını başa düşmürlər: “Azərbaycan Ordusu işğal altında olan torpaqlarını azad etməyə qadirdir. Eyni zamanda, həm ordumuzda, həm də cəmiyyətdə yüksək vətənpərvərlik ruhu mövcuddur. Azərbaycan xalqı sıx həmrəylik və birlik nümayiş etdirir, Ordumuz işğal edilmiş torpaqlarımızı azad etmək əzmində olduğunu göstərir. Biz bunu ötən ilin aprel hadisələri zamanı da müşahidə etdik. Ona görə də ermənilər dərk etməlidirlər ki, Azərbaycan tez-gec öz ərazilərini işğaldan azad edərək ədalətli bərqərar edəcək, soydaşlarımız öz doğma yurdlarına qayıdacaqlar”.

“Yeni Azərbaycan Partiyasının Qadınlar Şurası olaraq ermənilər tərəfindən vəhşicəsinə qətlə yetirilən 2 yaşlı Zəhranın və nənesi Sahibə Quliyevanın ailəsinin dərdinə, kədərinə şərik olmağa gəldik. Bu, bütün Azərbaycan xalqının kədəridir. Nankor və mənfur ermənilər torpaqlarımızı işğal etmələri bəs deyilmiş kimi, indi də günahsız övladlarımızı qətlə yetirirlər. Nazirlər Kabinetinin 2017-ci ilin birinci yarısının sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunan iclasında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyev qeyd etdi ki, balaca Zəhranın, onun nənesinin qanı yerdə qalmadı. Həmişə də belə olacaq. Bəli, Azərbaycan qətlə yetirilən o məsum qızcıqazın və nənesinin qisasını yerdə qoymadı və hər zaman ermənilərin bu cür vəhşi əməllərinə, vandalizmə aktlarına layiqincə cavab verəcək”, - deyə Nurlana Əliyeva əlavə edib.

Nurlan QƏLƏNDƏRLİ

Yaz sessiyası ərzində parlament məhsuldar fəaliyyət göstərib

Milli Məclisin deputatı, YAP Siyasi Şurasının üzvü Rafiq Məmmədhasənovun yap.org.az-a müsahibəsi

- Rafiq müəllim, Milli Məclisin yaz sessiyasında bir sıra qanunlar qəbul olundu. Sessiya ərzində aparılan müzakirələr, qəbul olunan qanunlar haqqında nə deyə bilərsiniz?

- Ümumiyyətlə, Milli Məclis yaz sessiyası kifayət qədər məhsuldar keçdi. Sessiyanın iş planında mühüm qanunvericilik sənədləri əksini tapırdı. Eləcə də, qanunvericilik təşəbbüsü qaydasında parlamentə çoxsaylı sənədlər daxil olub. Millət vəkili bu dövrdə müzakirəyə çıxarılan qanun layihələrini geniş müzakirə edərək qəbul ediblər.

Qeyd edirəm ki, bu sessiya ərzində də ölkəmizin inkişafına xidmət edən mühüm qanunlar qəbul olub. Eləcə də, ictimai əhəmiyyət kəsb edən yeni qanun layihələri müzakirəyə çıxarılıb. Nümunə olaraq mən "Tütün məmulatlarının istifadəsinin məhdudlaşdırılması haqqında" qanun layihəsinin adını çəkə bilərəm. Bilirsiniz ki, belə bir sənədin qəbul olunmasının aktuallığı uzun müddət idi ki, cəmiyyətdə müzakirə olunurdu. Nəhayət ki, geniş ictimai müzakirələrdən sonra sənəd parlamentin müzakirəsinə çıxarıldı. Qanun müzakirə qanunudur və cəmiyyət bundan qazanır. Təəssüf ki, indiyə qədər bütün məmulatlarının, xüsusilə siqaretin reklamı aparılır. Bu da cəmiyyətimiz, xüsusilə gənc nəsil üçün ziyanlıdır. Bu reklamlar nəticəsində gənclərin siqaretə marağı artır. Amma nəzərə almaq lazımdır ki, siqaretin insan orqanizminə çox böyük ziyanı var. Statistika görə, dünyada ağciyər xərçənginə tutulan insanların böyük əksəriyyəti siqaret çəkənlərdir. Amma siqaret təkə ağciyəre ziyan deyil, ürək-damar xəstəliklərində də bütün məmulatlarından istifadə böyük rol oynayır.

Bir sıra xarici ölkələrdə ictimai yerlərdə siqaret çəkməyə icazə verilmir. Bunun üçün xüsusi ayrılmış yerlər var. "Tütün məmulatlarının istifadəsinin məhdudlaşdırılması haqqında" qanun layihəsində də bu məsələ əksini tapıb. Qanun yetkinlik yaşına çatmayanlara siqaret çəkməyi qadağan edir. Eləcə də, sanatoriyalarda, müalicə yerlərində siqaret satmaq qadağan olunur və s. Yəni bu sənəddə vacib məsələlər əksini tapır. Nə qədər bütün məmulatlarından az istifadə edilə həm ekologiya təmiz qalır, həm də insanın sağlamlığına xeyirdir. Dövlətə, cəmiyyətə sağlam insan lazımdır. Ona görə də, haqlı olaraq parlament belə bir qanun qəbul edir. Cəmiyyətimiz bu qanun faydasını görəcək.

Bütövlükdə, yaz sessiyası ərzində parlament səmərəli fəaliyyət göstərib. Sessiya dövründə Nazirlər Kabinetinin, İnsan hüquqları üzrə müvəkkilin, bələdiyyələrin fəaliyyətinə inzibati nəzarət edən or-

qanın, Hesablama Palatasının illik hesabatları dinlənilib. Eləcə də, bir sıra mühüm qanunlar qəbul olub, həmçinin müvafiq qanunlara əlavə və dəyişikliklər edilib. Qəbul olunan sənədlər dövlətimizin və xalqımızın maraqlarına tam uyğundur.

- "Tütün məmulatlarının istifadəsinin məhdudlaşdırılması haqqında" qanun layihəsinin əhəmiyyətindən danışdınız. Sizcə, bu qanunun tətbiqi tütün məmulatlarından istifadənin azalmasına səbəb olacaqmı?

- Əlbəttə. Düşünürəm ki, bu qanunun müsbət təsiri olacaq. Çünki bütün məmulatlarının istifadəsi məhdudlaşsın, istər-istəməz azalma baş verəcək. Çünki əvvəlki kimi hər kəs istədiyi yerdə siqaret çəkə bilməyəcək.

Amma əsas məsələ bu yöndə maarifləndirmə işlərini gücləndirməkdir. Qanuna əsasən televiziyalarda verilən filmlərdən siqaretin reklamı götürüləcək. Ümumilikdə, siqaretin açıq reklamı qadağan olunacaq. Düşünürəm ki, xüsusilə təhsil müəssisələrində bu istiqamətdə maarifləndirmə işləri daha çox aparılmalıdır. Bütün bu işlər aparıldıqdan sonra siqaret çəkənlərin sayı azalacaq.

- Siz Milli Məclisin Səhiyyə komitəsinin üzvüsünüz. "Dərman vasitələri haqqında" qanuna edilən son dəyişikliklərin əhəmiyyəti nədən ibarətdir?

- Bu dəyişikliklər çox əhəmiyyətlidir. Biri var dərman vasitələri, biri də var bioloji aktiv maddələr. Bioloji aktiv maddələr də dərman kimi reklam olunur və istifadə edilir. Müəyyən firmalar həmin maddələri saytlar, televiziya vasitəsilə reklam edirlər. Məsələn, iddia edirlər ki, guya bu dərmanı bir həftə qəbul etsən, şəkər xəstəliyi sağalacaq və s. Bu tamamilə yalandır. Şəkərli diabet və qan təzyiqi ömürlük xəstəliklərdir. Bununla belə, davamlı müalicə olunarsa,

pəhriz gözləyirsənsə uzun ömür yaşaya bilərsiniz. Ona görə də, belə reklamların heç bir əsası yoxdur.

Bu reklamlar insanları aldadır. Bəzən həmin reklamlarda əcnəbi alimlərin də fikirlərinə yer verirlər. Yəqin ki, onlara bunun üçün pul verilir. Həmin reklamlarda deyilir ki, "bu dərmanlar apteklərdə yoxdur, yalnız filan ünvanla müraciət etməklə əldə edə bilərsiniz". Belə reklamlara inanan insanlar var və nəticədə onlar aldanır. Ona görə də, qanunla bioloji aktiv maddələrin reklamı qadağan olundu. Bu hərəkəti edənlər cərimə olunacaqlar. Bu dəyişikliklər insanların xeyrinədir.

- Azərbaycanda icbari tibbi sığorta sisteminə keçidlə əlaqədar ciddi işlər görülür. Sizcə, bu sistemin tətbiqinin üstünlükləri nədən ibarətdir?

- Təbii ki, icbari tibbi sığortaya keçid çox müntəzə addımdır. Dünyanın bir çox dövlətlərində səhiyyədə bu sistem tətbiq olunur. Bilirsiniz ki, Azərbaycanda da bu yöndə işlər aparılır. Artıq ilin əvvəlindən Yevlax və Mingəçevirdə pilot layihələr həyata keçirilir. Bu layihələr də özünü doğrultmaqdadır.

Amma mən hesab edirəm ki, bu məsələdə hər şeyi dövlətin üzərinə yükləmək lazım deyil. İşgötürənləri bu prosesə cəlb etmək lazımdır ki, öz işçiləri ilə əmək müqaviləsi imzalasınlar. Və işçiyə verilən əməkhaqqından da icbari tibbi sığorta üçün ödənişlər edilsin. Belə olarsa, dövlətin yükü də xeyli azalar. Mən inanıram ki, bu sistem ölkəmizdə uğurla tətbiq olunacaq.

- Bəs qiymətlərin dövlət tənzimlənməsi ilə əlaqədar nə deyə bilərsiniz?

- Əlbəttə ki, bu da çox tədqiqat lazımdır. Bilirsiniz ki, əvvəllər dərman vasitələri apteklərdə fərqli qiymətə satılırdı. Bunun üçün isə heç bir əsas yox idi. Burada sadəcə məqsəd daha çox pul qazmaq idi. Bundan əziyyət çəkənlər də insanlar idi. Ona görə də, dərman vasitələrinin qiymətinin dövlət tərəfindən tənzimlənməsi cəmiyyətimizdə yüksək qiymətləndirilir.

Bu məsələ dövlət başçısının tapşırığıdır və Onun tapşırığına uyğun olaraq hökumət bu addımları atır. Bilirsiniz ki, dərmanlar xaricdən idxal olunur və bu da milyonlarla vəsaitin xaricə getməsi deməkdir. Ölkə Prezidentinin tapşırığı ilə Azərbaycanda dərman istehsal edən müəssisələrin yaradılması istiqamətində də iş gedir. Azərbaycan dərman bitkiləri ilə zəngindir. Yeni dərman istehsal etmək üçün bitki xammalı ehtiyatımız çoxdur. Bundan istifadə edilməlidir. Yəqin ki, bu məsələ də tezliklə müsbət həllini tapacaq. Yerli dərman istehsalı dərmanların qiymət-

lərinin daha da ucuzlaşmasına gətirib çıxaracaq, həm də milyonlarla vəsaitin xaricə çıxarılmasının qarşısını alacaq. Dövlət tərəfindən qiyməti tənzimlənen dərmanları hansı apteklər fərqli qiymətə satırsa, onlar cərimələnir. Gələcəkdə də belə olacaq.

- Rafiq müəllim, siz Milli Məclisdə bölgələri təmsil edirsiniz. Azərbaycanda regionların sosial-iqtisadi inkişafı ilə bağlı Dövlət Proqramı həyata keçirilməkdədir. Bu proqramın icrasının nəticəsində bölgələrimizdə böyük abadlıq və quruculuq işləri görülür. Bütün bunların əhəmiyyəti nədən ibarətdir?

- Bilirsiniz ki, son illər regionların inkişafı böyük vüsət alıb. Bölgələrin siması əhəmiyyətli dərəcədə dəyişib. Mən tez-tez xarici ölkələrə səfər edirəm və deyə bilərəm ki, bölgələrimiz Avropa ölkələrindəki vəziyyətdən heç də fərqlənmir.

Regionların sosial-iqtisadi inkişafı proqramı çərçivəsində bölgələrimizdə böyük işlər həyata keçirilir. Həm bu prosesin birinci mərhələsində, həm də hazırkı mərhələdə görülən işlər yüksək qiymətə layiq-

dir. Bu dövlət proqramları regionlarda infrastrukturun yaradılması, qeyri-neft sektorunun inkişafı, regionlarda daimi iş yerlərinin yaradılması əhalinin sosial-rifah halının yüksəlməsinə birbaşa təsir göstərən amillərdən biri olub. Eyni zamanda, daha bir mühüm strateji məsələ ölkəmizdə işsizliyin azaldılması, məşğulluq siyasətinin müəyyənləşdirilməsi və həyata keçirilməsi ilə bağlıdır. Regionların inkişafı Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin xüsusi diqqət mərkəzindədir. Dövlət başçısı Azərbaycanda regionların tarazlı və davamlı sosial-iqtisadi tərəqqisi, yeni iş yerlərinin açılması, infrastrukturun yenilənməsi, bölgələrin investisiya cəlb ediciliyinin artırılmasını vacib hesab edərək bu prosesə şəxsən nəzarət edir.

Bildiyiniz kimi ölkəmizdə 2004-cü ildən regionların sosial-iqtisadi inkişafı ilə bağlı Dövlət proqramları həyata keçirilir. Artıq bu proqramların üçüncü mərhələsi icra olunmaqdadır və bu proses böyük dinamika ilə müşahidə olunur. Proqramların icrasının nəticəsində bölgələrimizin siması əhəmiyyətli dərəcədə dəyişib. Bu gün də bu proses uğurla davam edir. Ümumiyyətlə, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkəmiz dinamik şəkildə inkişaf edir. Sevindirici haldir ki, bu inkişaf bütün sahələrə ehatə edir. Regionların sosial-iqtisadi inkişafına dair dövlət proqramları respublikamızın sıçrayışlı inkişafını təmin etməklə yanaşı, insanların sosial həyatının dəyişməsində, rayonların simasının əhəmiyyətli dərəcədə dəyişərək yeni progressiv çalarlar almasında mühüm rol oynamaqdadır.

Naxçıvan Muxtar Respublikasında ixracın həcmi artıb

Bu ilin yanvar-iyun aylarında Naxçıvan Muxtar Respublikasında fəaliyyət göstərən müəssisə və təşkilatlar, fiziki şəxslər tərəfindən aparılan ticarət əməliyyatları nəticəsində 203822,2 min ABŞ dolları həcmində xarici ticarət dövriyyəsi yaranıb. Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Statistika Komitəsinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, xarici ticarət dövriyyəsinin 190657,8 min ABŞ dollarını, yaxud 93,5 faizini ixrac, 13164,4 min ABŞ dollarını, yaxud 6,5 faizini idxal təşkil edib. Bir il öncəyə nisbətən ixracın həcmi 1,3 faiz artıb, idxalın həcmi isə 30,2 faiz azalıb.

Moldova Dövlət İnformasiya Agentliyi Ermənistan ordusu tərəfindən Azərbaycanın mülki şəxslərinin qətlə yetirilməsindən yazıb

Moldova Dövlət İnformasiya Agentliyində erməni silahlı birləşməsi tərəfindən qətlə yetirilən Azərbaycanın mülki şəxsləri ilə bağlı yazı yerləşdirilib. Yazıda Moldova Azərbaycanlıları Konqresinin Füzulinin Alxanlı kəndində ermənilər tərəfindən öldürülən mülki şəxslərlə bağlı bəyanatı yer alıb. Bəyanatda qeyd olunub ki, Azərbaycanın mülki şəxslərinin öldürülməsi erməni silahlı birləşmələrinin növbəti təxribatıdır. "Azərbaycanın mülki şəxslərinə qarşı hücum beynəlxalq humanitar hüququn və insan haqlarının, o cümlədən 1949-cu ildə qəbul olunan Cenevrə konvensiyası və BMT-nin uşaq hüquqlarına dair konvensiyasına ziddir", - deyir Moldova Azərbaycanlıları Konqresinin bəyanatında bildirilir. Yazıda vurğulanı ki, Moldovada yaşayan azərbaycanlılar beynəlxalq təşkilatları, o cümlədən ATƏT-i Ermənistanın bu vəhşiliyinə qarşı konkret addımlar atmağa çağırır.

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyaya Məhkəməsinin fəaliyyətə başlamasından 19 il keçir

Bu günlərdə Azərbaycan Respublikasında ali konstitusiyaya ədalət mühakiməsi orqanının - Azərbaycan Respublikası Konstitusiyaya Məhkəməsinin fəaliyyətə başlamasının növbəti ildönümü tamam olur.

Ölkəmizdə ümumilikdə konstitusionalizm ideyalarının inkişaf etdirilməsi, o cümlədən Azərbaycan Respublikası Konstitusiyaya Məhkəməsinin simasında konstitusiyaya nəzarəti orqanının yaradılması, onun müstəqilliyinin təmin edilməsi xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin adı ilə bilavasitə bağlıdır. Müasir Azərbaycan dövlətinin memarı, görkəmli dövlət xadimi Heydər Əliyevin yenidən hakimiyyətə qayıdışından sonra siyasi sabitliyin təmin olunması ölkə həyatının bütün sahələrində genişmiqyaslı islahatların aparılmasına şərait yaratdı. Vətəndaş cəmiyyəti və hüquqi dövlət quruculuğunu inkişafının başlıca istiqaməti kimi seçən Azərbaycan dövləti qısa müddətdə irimiqyaslı qanunvericilik islahatlarını reallaşdıraraq beynəlxalq birliyə sürətli inteqrasiya sahəsində əhəmiyyətli nailiyyətlər əldə etdi. Başlanmış köklü hüquqi islahatlar çərçivəsində ən mühüm hadisələrdən biri, şübhəsiz ki, 1995-ci il noyabrın 12-də ümumxalq səsverməsi yolu ilə müstəqil Azərbaycanın ilk Konstitusiyasının qəbul edilməsi olmuşdur. Beləliklə, ulu öndər Heydər Əliyevin bilavasitə rəhbərliyi ilə hazırlanmış bu tarixi sənəd dövlətçiliyimizin inkişafında yeni səhifə açdı.

Konstitusiyanın qəbulu cəmiyyət və dövlət həyatında demokratik dəyişikliklər üçün geniş imkanlar açaraq insan hüquq və azadlıqlarının həyata keçirilməsi üçün əlverişli şərait yaratmış, ictimai həyatın bütün sahələrinin inkişafına təkan vermiş, ölkəmizdə müasir dünyəvi və vətəndaş cəmiyyəti quruculuğu tələblərinə cavab verən dövlətçiliyin formalaşmasına işində mühüm addım olmuşdur. Əsas Qanun ictimai münasibətlər sistemində dövlətin roluna məhz müasir cəmiyyətin tələbləri baxımından yanaşaraq, dövlətin ali məqsədinin insan və vətəndaş hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi olduğunu müəyyənləşdirmişdir. Bununla da, Əsas Qanunun ən geniş fəslə əsas insan və vətəndaş hüquqlarını və azadlıqlarını əks etdirən Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası məhz vətəndaşların mənafələrinə xidmət etdiyini ən yüksək səviyyədə bəyan etdi.

Konstitusiyaya qanunvericilik sisteminin əsasını təşkil edir, Azərbaycan Respublikasında ən yüksək və birbaşa hüquqi qüvvəyə malikdir, siyasi sabitliyin və milli, dini və yaxud etnik mənsubiyyətindən asılı olmayaraq həmrəyliyin qarantı qismində çıxış edir və hazırda hər bir demokratik dövlət üçün aktual olan cəmiyyətimizin multikulturalizm konsepsiyasının əsasları məhz Konstitusiyada təsbit edilmiş fundamental dəyərlərə əsaslanır.

Konstitusiyaya, həmçinin dövlət quruluşunun əsaslarını, şəxsiyyət, cəmiyyət və dövlət arasındakı münasibətlərin hüquqi çərçivələrini, siyasi sistemin təşkil prinsiplərini, hakimiyyətlərin bölünməsinə, hakimiyyət orqanlarının səlahiyyətlərini və fəaliyyət qaydalarını müəyyənləşdirir. Konstitusiyaya həm də cəmiyyət həyatının müxtəlif sahələrinə dövlətin müdaxiləsinin

**Fərhad Abdullayev
Azərbaycan Respublikası
Konstitusiyaya Məhkəməsinin sədri**

meyarlarını və belə müdaxilənin mümkün hədlərini dəqiqləşdirir, həmçinin bu sahədə dövlət siyasətinin ümumi istiqamətlərini müəyyən edir.

İstənilən demokratik hüquqi dövlətdə Konstitusiyaya digər hüquqi aktlara nisbətən daha stabil və statik sənəd olmasına baxmayaraq, həmin sabitlik və statiklik heç də onun tamamilə dəyişilməzliyi demək deyildir. Belə ki, Konstitusiyanın qəbulu zamanı onun tənzimləmə predmetini təşkil edən ictimai münasibətlər və bu münasibətlərin tərkib hissəsi olan hüquqi, siyasi, sosial və iqtisadi vəziyyət müşahidə edilən tərəqqi əsasında dəyişdikcə, eyni zamanda, ictimai münasibətlər inkişaf etdikcə konstitusiyaların da təkmilləşdirilməsi, onlara müəyyən əlavələr və dəyişikliklərin edilməsi zərurəti meydana çıxır. Bu baxımdan 2002-ci il 24 avqust və 2009-cu il 18 mart tarixlərində keçirilmiş ümumxalq səsverməsi - referendumlarda insan və vətəndaş hüquqlarının və azadlıqlarının qorunması, eyni zamanda, ölkəmizdə demokratik dəyərlərin gücləndirilməsi zərurətindən irəli gələrək Konstitusiyanın mətninə əhəmiyyətli əlavələr və dəyişikliklər edilmişdir. 2009-cu ildən keçən 7 il ərzində isə dövlətimizin müasir ictimai-siyasi və hüquqi həyatında olan dəyişikliklər, həmçinin iqtisadi, siyasi, hüquqi islahatların kifayət qədər dərinləşməsi və ictimai münasibətlərin daha da inkişafı Əsas Qanunda yenidən bir sıra əlavə və dəyişikliklərin edilməsini obyektiv tələbatla çevirmişdir.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2016-cı il 18 iyul tarixli Sərəncamına əsasən, "Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasında dəyişikliklər edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Referendum Aktının layihəsi rəy verilməsi üçün Konstitusiyaya Məhkəməsinə təqdim edilmiş və Konstitusiyaya Məhkəməsinin Plenumu 2016-cı il 25 iyul tarixli Qərarı ilə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının mətnində dəyişikliklər edilməsi haqqında təkliflərinə müsbət rəy vermişdir.

Əminliklə deyə bilərik ki, Konstitusiyaya edilən əlavə və dəyişikliklər demokratik hüquqi dəyərlərə və konstitusionalizm prinsiplərinə uyğun olmaqla, əsas insan hüquq və azadlıqlarının daha dolğun şəkildə təsbiti və müdafiəsinə, bu sahədə dövlətin və bələdiyyələrin məsuliyyətinin artırılmasına, həmçinin ali dövlət hakimiyyəti,

məhkəmə hakimiyyəti orqanlarının və bələdiyyələrin işinin təkmilləşdirilməsinə yönəlmişdir.

Əsas Qanuna edilən əlavə və dəyişikliklərdə əksini tapan məsələlərin əksəriyyəti məhz insan hüquq və azadlıqlarının etibarlı qorunmasını, onların həyat şəraitinin daha da yaxşılaşdırılmasını və bir sıra digər sosial məzmunlu məqamları özündə ehtiva edir. Belə ki, Konstitusiyanın 24-cü maddəsinə insan ləyaqətinin qorunması və ona hörmət edilməsi, hüquqlardan sui-istifadəyə yol verilməməsi prinsiplərinin, 25-ci maddəsinə sağlamlıq imkanları məhdud olan şəxslərin hüquqlarının qorunması ilə bağlı müddəanın əlavə edilməsi, həmçinin 32-ci maddəsində şəxsi toxunulmazlıq hüququ, yəni fərdi məlumatların qorunmasına etibarlı təminat yaradılması, 36-cı maddəsində əmək müqaviləsi əsasında işləyən şəxslərin hüquqlarının müdafiəsi məqsədilə qanunla müəyyən edilmiş hallar istisna olmaqla lokautun qadağan edilməsi kimi mütləq əlavə və dəyişikliklər xüsusilə qeyd olunmalıdır.

Bununla yanaşı, Konstitusiyanın 60-cı maddəsinin yeni redaksiyada verilməsi və bu maddəyə "Hər kəsin hüququ var ki, onun işinə qərəzsiz yanaşsın və həmin işə inzibati icraat və məhkəmə prosesində ağılabatan müddətdə baxılsın" məzmunlu hissənin əlavə edilməsi hüquq və azadlıqların məhkəmə təminatı ilə bağlı çox mühüm dəyişikliklərdən biri kimi qiymətləndirilməlidir. İşə ağılabatan müddətdə baxılması ədalət mühakiməsinin əsas prinsiplərindən biri olmaqla bir sıra beynəlxalq hüquqi aktlarda, o cümlədən "İnsan hüquqlarının və əsas azadlıqların müdafiəsi haqqında" Avropa Konvensiyasının 6-cı maddəsində öz əksini tapmışdır.

Konstitusiyanın 60-cı maddəsinə edilən bu dəyişiklik insan hüquq və azadlıqlarının daha səmərəli və təsirli müdafiəsini, bütövlükdə məhkəmə hakimiyyətinin daha effektiv fəaliyyətini təmin edərək, mümkün neqativ halların qarşısını alacaq mühüm normalardan biridir.

Əminliklə deyə bilərik ki, Azərbaycan Prezidentinin irəli sürdüyü təşəbbüslə 2016-cı il sentyabrın 26-da keçirilmiş referendum nəticəsində Əsas Qanuna edilmiş əlavə və dəyişikliklər, həmçinin dövlətimizin tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrdə, xüsusilə "İnsan hüquqlarının və əsas azadlıqların müdafiəsi haqqında" Avropa Konvensiyasında, İnsan Hüquqları üzrə Avropa Məhkəməsinin presedent hüququnda əksini tapan prinsipləri nəzərə alır.

Hüquq sisteminin fəaliyyətinin müasir və mütləq prinsiplər əsasında təkmilləşdirilməsindən bəhs edərkən Azərbaycan Respublikası Prezidentinin "Penitensiar sahədə fəaliyyətin təkmilləşdirilməsi, cəza siyasətinin humanistləşdirilməsi və cəmiyyətdən təcridetmə ilə əlaqədar olmayan alternativ cəza və prosessual məcburiyyət tədbirlərinin tətbiqinin genişləndirilməsi barədə" 2017-ci il 10 fevral tarixli Sərəncamını xüsusilə qeyd etmək lazımdır. Dövlətimizin başçısının imzaladığı bu Sərəncam vətəndaşların hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi və təmin edilməsinin ədalət mühakiməsinin əsas məqsədlərindən biri olduğunu bəyan edərək, dövlətimizin demokratik dəyərlərə daimi sadıqlığını bir

daha təsdiq etdi.

Məlumdur ki, 1995-ci ildə qəbul edilmiş müstəqil Azərbaycanın ilk Konstitusiyasının dövlət və hüquq sistemində gətirdiyi mühüm yeniliklərdən biri də müstəqil məhkəmə hakimiyyətinin yaradılması olmuşdur. Əsas Qanunda təsbit edilmiş hakimiyyətlər bölgüsü prinsipinə müvafiq olaraq, məhkəmə hakimiyyəti orqanları keyfiyyətcə yeni funksiyalar əldə etmiş və ümumilikdə dövlət hakimiyyəti sisteminin zəruri tərkib hissəsinə çevrilmişdir. Bu baxımdan məhz o dövrdə hüquqi dövlət quruculuğunun müasir meyillərindən çıxış edilərək ölkəmizdə ali konstitusiyaya ədalət mühakiməsi orqanı olan Azərbaycan Respublikası Konstitusiyaya Məhkəməsinin təsis edilməsinin nəzərdə tutulması, bu təsisatın dövlət hakimiyyəti sistemində yerinin və rolunun müəyyənləşdirilməsi olduqca mütləq və əhəmiyyətli hadisə idi.

Fəaliyyətə başladığı ilk gündən Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası və "Konstitusiyaya Məhkəməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu Konstitusiyaya Məhkəməsi üçün müasir və davamlı normativ fundament yaradaraq, konstitusiyaya ədalət mühakiməsinin effektiv şəkildə həyata keçirilməsi üçün etibarlı təməl olmuşdur.

Bu gün Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyaya Məhkəməsi müasir hüquqi dövlət sisteminin mühüm təsisatlarından biri olan ali konstitusiyaya ədalət mühakiməsi orqanıdır. Konstitusiyaya nəzarətinin yurisdiksiyasına normativ hüquqi aktların geniş spektri daxildir. Bu da öz növbəsində Konstitusiyaya və qanun normalarının şərhini, qəbul edilən müvafiq aktların Konstitusiyaya uyğunluğunun yoxlanılması vasitəsilə hüququn inkişafı baxımından olduqca əhəmiyyətli funksiyaların həyata keçirilməsi deməkdir.

Konstitusiyaya Məhkəməsi yoxlanılan normanın və ya onun hər hansı bir hissəsinin Konstitusiyaya, yaxud özündən üstün hüquqi qüvvəyə malik akta uyğun olmadığını müəyyənləşdirdikdə onu qüvvədən düşmüş elan edir. Bununla da həmin normativ hüquqi aktın müvafiq müddəası öz hüquqi qüvvəsini itirir və tətbiq edilmir.

Qeyd edilməlidir ki, Konstitusiyaya Məhkəməsi tərəfindən hər hansı bir hüquq normasının Əsas Qanuna uyğunsuzluğu müəyyən edildikdə qanunvericilikdə müvafiq boşluq yarana bilər. Belə hallarda, münasibətlərin tənzimlənməsi vacibliyindən irəli gələrək, Konstitusiyaya Məhkəməsinin Plenumu öz qərarında qanunverici tərəfindən yeni hüquq normasının qəbul edilməsinə qədər müvəqqəti qaydalar müəyyən edə bilər. Konstitusiyaya prinsiplərinə əsaslanan həmin qaydalar hüquq tətbiqedicilərin orqanların praktik fəaliyyəti üçün böyük fayda daşıyır.

Konstitusiyaya Məhkəməsinin mühüm səlahiyyətlərindən biri Konstitusiyanın və qanunların şərhidir. Belə ki, Konstitusiyanın ali hüquqi qüvvəyə malik olması və onun normalarının üstünlüyü onlara verilən şərhin xüsusi qaydasını şərtləndirir. Konstitusiyaya Məhkəməsi tərəfindən Konstitusiyaya və qanunlara verilən şərhin əsas məqsədi Konstitusiyaya və qanunların müvafiq müddələrinin başa düşülməsində qeyri-müəyyənliyin aradan qaldırılması, hüquqi göstərişlərin həqiqi mənasının və məzmu-

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyaya Məhkəməsinin fəaliyyətə başlamasından 19 il keçir

nunun müəyyən edilməsidir. Konstitusiyaya Məhkəməsi bu səlahiyyətini Azərbaycan Respublikası Prezidentinin, Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin, Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin, Azərbaycan Respublikası Prokurorluğunun və Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin sərəfəsi və ümumi məhkəmələrin müraciəti əsasında həyata keçirir.

Qeyd edilməlidir ki, Konstitusiyaya Məhkəməsi bəzən baxdığı işlərdə hər hansı bir məsələnin hakimiyyətin digər qollarından birinin səlahiyyətinə aid olduğunu aşkar etdikdə, həmin orqanlara Məhkəmənin qərarından irəli gələn müvafiq qanunvericilik dəyişikliklərinin həyata keçirilməsinə və əlavə tədbirlərin görülməsinə dair təkliflər və tövsiyələr verir. Konstitusiyanın aliliyinin, insan və vətəndaşların qanuni maraqlarının, hüquqlarının və azadlıqlarının müdafiəsində dayanaraq Konstitusiyaya Məhkəməsi dərhlərlə müvafiq hakimiyyət orqanlarına, o cümlədən Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə, Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə qanunvericiliyin bu və ya digər normalarının təkmilləşdirilməsinə dair tövsiyələrə çıxış etmişdir.

Konstitusiyaya Məhkəməsinin səlahiyyətlərindən bəhs edərkən fiziki və hüquqi şəxslər tərəfindən verilən fərdi şikayətləri xüsusilə qeyd etmək lazımdır. Ulu öndər Heydər Əliyevin təşəbbüsü və siyasi iradəsi ilə 2002-ci ildə keçirilmiş konstitusiyaya islahatlarından və 2004-cü ilin yanvar ayında "Konstitusiyaya Məhkəməsi haqqında" yeni Qanunun qüvvəyə minməsindən sonra Konstitusiyaya Məhkəməsində fərdi şikayətlər institutu fəaliyyətə başladı. Bu gün təcrübə onu göstərir ki, fərdi şikayət institutu Konstitusiyanın aliliyinin təmin edilməsinin səmərəli formalarından biri kimi insan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi baxımından olduqca faydalı və effektiv imkanlar yaradır.

Konstitusiyaya şikayətləri əsasında qəbul edilən Konstitusiyaya Məhkəməsinin qərarlarında şəxsin Azərbaycan Respublikası Konstitusiyası ilə təmin edilən hüquq və azadlıqların məhkəmə müdafiəsi, o cümlədən mülkiyyət hüquqlarının müdafiəsi, əmək, mənzil, sosial təminat hüquqları və s. mühüm məsələlərə dair əhəmiyyətli hüquqi mövqelər formalaşdırılmışdır.

Keçən fəaliyyət ili ərzində Konstitusiyaya Məhkəməsinin Plenumu tərəfindən sorğu, müraciət və konstitusiyaya şikayətləri əsasında bir sıra mühüm qərarlar qəbul edilmişdir.

Belə ki, ərizəçi Cavidan Qafarovun şikayəti üzrə "Valideynlərini itirmiş və valideyn himayəsində məhrum olmuş uşaqların sosial müdafiəsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun bəzi müddələrinin Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 25-ci maddəsinin I hissəsinə uyğunluğunun yoxlanılmasına dair 2017-ci il 25 yanvar tarixli Qərarında Konstitusiyaya Məhkəməsinin Plenumu qeyd etmişdir ki, təhsil hüququ sosial hüquqdur və insan şəxsiyyətinin inkişafı və Konstitusiyada təsbit olunmuş bir sıra digər hüquq və azadlıqların reallaşdırılması üçün vacib şərtidir. Təhsil hüququnun həyata keçirilməsi ictimai həyatda aktiv və səmərəli iştirak etmək şəraitini yaratmaqla cəmiyyətə

fayda gətirmək imkanını verir.

Qərarla vurğulanmışdır ki, Konstitusiyanın 42-ci maddəsində hər bir vətəndaşın pulsuz ümumi ali təhsil almaq hüququ nəzərdə tutulmasa da, bu maddə Konstitusiyadan irəli gələn sosial dövlət prinsipi ilə birlikdə götürüldüyü təqdirdə, qanunvericilikdə ali təhsilin iqtisadi elçatanlığına dair bərabər təhsil imkanlarına şərait yaradan müəyyən tədbirlərin əks olunmasına gətirib çıxarır.

Konstitusiyaya Məhkəməsinin Plenumu belə nəticəyə gəlmişdir ki, göstərilən məsələ qanunvericilik qaydasında həll ediləndə Konstitusiyanın müvafiq maddəsinin tələbləri əsas götürülərək, dövlət ali təhsil müəssisələrində ödənişli əsaslarla eyni formada təhsil alan şəxslər adicəkilən Qanunun 1-ci maddəsinin 12-ci abzasında göstərilən səbəblərə görə 18 yaşına çatdıqdan sonra valideyn dəstəyindən

qeydiyyata alınarkən torpağın kateqoriyasının müəyyən edilməməsi aşkar olunmuşda, adicəkilən Qanunun 14.1-ci maddəsinə uyğun olaraq qeydiyyat dayandırılabilir. Torpaq sahəsi üzərində hüquqların dövlət qeydiyyatına alınması üçün ərizənin baxılmamış saxlanılmasına və ya hüquqların dövlət qeydiyyatının dayandırılmasına səbəb olan hallar aradan qaldırıldıqda, qeydiyyat orqanı müvafiq qərar qəbul etməkdə haqlıdır.

Bakı Apellyasiya Məhkəməsinin müraciəti əsasında qəbul edilən "Azərbaycan Respublikası İnzibati Prosessual Məcəlləsinin 28-ci maddəsinin şərh edilməsinə dair" 2017-ci il 12 aprel tarixli Qərarında Konstitusiyaya Məhkəməsinin Plenumu vurğulamışdır ki, işdə iştirak etməyə cəlb olunmayan, məhkəmə aktı ilə maraqlarına toxunan şəxslərin şikayəti üzrə işə yenidən baxılması məhkəmə səhvlərinin, məh-

lədiyyə və məhkəmə aktlarından qanunla müəyyən edilmiş qaydada Konstitusiyaya Məhkəməsinə pozulmuş insan hüquq və azadlıqlarının bərpa edilməsi məqsədi ilə şikayət verə bilər. Mütərəqqi prinsipləri ehtiva edən Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının bu maddəsində işlədilən "hər kəs" ifadəsi Azərbaycan Respublikasının vətəndaşlarını, eyni zamanda, əcnəbiləri və vətəndaşlığı olmayan şəxsləri də özündə ehtiva edir. Belə ki, Konstitusiyaya Məhkəməsi Plenumunun ən son qərarlarından biri Böyük Britaniya və Şimali İrlandiya Birləşmiş Krallığının vətəndaşı Klark Qordon Morrisin şikayəti əsasında 2017-ci il 26 may tarixində qəbul edilmişdir. Qərarında Konstitusiyaya Məhkəməsinin Plenumu Konstitusiyanın 28-ci maddəsinin III hissəsində, həmçinin beynəlxalq hüquqi aktlarda təsbit edilmiş sərbəst hərəkət etmə, yaşayış yeri seçmə, ölkə ərazisindən kənara getmə kimi hüquqların məzmununa aydınlıq gətirərək qeyd etmişdir ki, bu hüquqların vacibliyinə baxmayaraq, onlar mütləq deyil və məhdudlaşdırıla bilər. Bu hüquqların məhdudlaşdırılması qanunçuluğun tələbinə cavab verməli, başqa şəxslərin hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi məqsədilə tətbiq edilməli, mütənasib olmalı və bu konstitusiyaya hüquqlarının mahiyyətini dəyişməməlidir.

Qərarla qeyd edilmişdir ki, "İcra haqqında" Qanunun 84-1-ci maddəsinin müddəaları kifayət qədər ümumi ifadələrə malik olmaqla icra məmuru geniş mülahizə sərbəstliyi vermişdir. Konstitusiyaya Məhkəməsinin Plenumu vurğulamışdır ki, icra məmurunun etdiyi hərəkətlər məhkəmə tərəfindən yoxlanılır və adicəkilən hüququn müvəqqəti məhdudlaşdırılması yalnız məhkəmə qərarı ilə müəyyən olunur.

Həmin Qərarla Konstitusiyaya Məhkəməsinin Plenumu mütənasiblik konstitusiyaya prinsipindən çıxış edərək belə nəticəyə gəlmişdir ki, məhkəmələr borclunun ölkədən getmək hüququnun məhdudlaşdırılması barədə icra məmuru tərəfindən verilmiş təqdimatda bu cür tədbirin məhkəmə qərarının vaxtında və düzgün icra edilməsi məqsədinə xidmət edəcəyinin əsaslandırılmasına xüsusi diqqət yetirməlidir. Məhkəmələr belə təqdimata baxarkən işin bütün hallarını hərtərəfli, tam və obyektiv araşdırmalı, məhdudlaşdırmanın tətbiq edilməsinin zəruriliyini məhkəmə aktında əsaslandırmalıdır.

Konstitusiyaya Məhkəməsi Plenumunun ən son qərarlarından biri Azərbaycan Respublikası Prokurorluğunun sorğusu əsasında qəbul edilmişdir. "Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin 333.1-ci və 333.3-cü maddələrinin şərh edilməsinə dair" 2017-ci il 2 iyul tarixli Qərarında Konstitusiyaya Məhkəməsinin Plenumu qeyd etmişdir ki, Cinayət Məcəlləsinin müvafiq maddələrinin dispozisiyasında göstərilən hərəkəti (hərəkətsizliyi) hərbi qulluqçunun ilk dəfə etməsi onun barəsində aparılan ibtidai araşdırmanın cinayət işinin başlanmasının rədd edilməsi və ya onun bu hərəkətinə (hərəkətsizliyinə) görə intizam tənbehi alması ilə nəticələnməsinə baxmayaraq, ikinci dəfə müvafiq olaraq altı ay və bir il ərzində eyni əməlləri təkrar törətməsi cinayət məsuliyyətinə səbəb olacaqdır.

“Konstitusiyaya Məhkəməsinin simasında milli dövlətçiliyimizi, Konstitusiyaya əsaslanan hüquq qaydasını, ən əsası isə insan və vətəndaş hüquq və azadlıqlarını həqiqətən müdafiə edən mötəbər təsisata maliklik”

Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri
Heydər Əliyev

məhrum olduqda, onların təhsil haqlarının ödənilməsi təhsil aldıqları müddətdə (23 yaşınadək) "Təhsil haqqında" Qanunun 38.3-cü maddəsinə müvafiq olaraq təmin edilməlidir.

Sumqayıt Apellyasiya Məhkəməsinin müraciəti əsasında qəbul edilən "Daşınmaz əmlakın dövlət reyestri haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 15-ci maddəsinin şərh edilməsinə dair" 2017-ci il 28 mart tarixli Qərarında Konstitusiyaya Məhkəməsinin Plenumu mülkiyyət hüququnun obyektini kimi torpağın Konstitusiyada təsbit olunmuş xüsusi əhəmiyyətini və ondan səmərəli istifadə edilməsinin vacibliyini nəzərə alaraq qeyd etmişdir ki, torpaq üzərində hüquqların dövlət qeydiyyatı aparılarkən müvafiq icra hakimiyyəti orqanı "Daşınmaz əmlakın dövlət reyestri haqqında" Qanunda göstərilən tələblərə daha diqqətlə yanaşmalı, təqdim olunan sənədlərin qanunvericilikdə göstərilən tələblərə uyğun olub-olmamasının yoxlanılmasına xüsusi diqqət yetirməlidir.

Konstitusiyaya Məhkəməsinin Plenumu mövcud hüquqi vəziyyəti nəzərə alıb Konstitusiyanın 29-cu maddəsinin VI hissəsindən çıxış edərək qanunverici tərəfindən adicəkilən Qanunun 15-ci maddəsinə nəzərdə tutulan hüquqların dövlət qeydiyyatına alınmasından imtina hallarının təkmilləşdirilməsini məqsədmüvafiq hesab etmişdir.

Qərarla, həmçinin qeyd edilmişdir ki, torpaq sahəsi üzərində hüquqlar dövlət

kəmə qərarlarının əsaslı olmamasının, maddi hüquq normalarının məhkəmə tərəfindən düzgün tətbiq edilməməsinin və ya prosessual qanunvericilik normalarının pozulmasının və ya digər məsələlərin yoxlanılması məqsədini daşımamalıdır. Bu zaman məhkəmənin üzərinə düşən əsas vəzifə həmin məhkəmə aktı ilə maraqlarına toxunan şəxslərin pozulmuş hüquqlarının bərpa edilməsidir.

Həmin Qərarla Konstitusiyaya Məhkəməsinin Plenumu hesab etmişdir ki, inzibati məhkəmə icraatına cəlb olunmuş, qanuni qüvvəyə minmiş məhkəmə aktı ilə maraqlarına toxunan şəxsin məhkəməyə müraciət etmək hüququnun təmin edilməsi məqsədilə İnzibati Prosessual Məcəllənin 28.1-ci maddəsinə müvafiq olaraq üçüncü şəxs qismində işə cəlb edilməsi həmin şəxsin hüquqlarının və qanunla qorunan maraqlarının əhəmiyyətli dərəcədə pozulduğu hallarda mümkün hesab edilə bilər. Bununla bağlı Konstitusiyaya Məhkəməsinin Plenumu qeyd etmişdir ki, bu şəxslərin Konstitusiyanın 60-cı maddəsinin I hissəsindən və "İnsan hüquqlarının və əsas azadlıqların müdafiəsi haqqında" Konvensiyanın 6-cı maddəsindən irəli gələn məhkəməyə müraciət etmək hüququ qanunvericilik qaydasında tənzimlənməlidir.

Artıq qeyd edilmişdir ki, Konstitusiyanın 130-cü maddəsinin V hissəsinə müvafiq olaraq, hər kəs onun hüquq və azadlıqlarını pozan qanunvericilik və icra hakimiyyəti orqanlarının normativ aktlarından, bə-

“Heydər Əliyev fenomeni: müdriklik və qətiyyət örnəyi”

Nizami rayonunda Ulu Öndər Heydər Əliyevin Azərbaycanca siyasi hakimiyyətə gəlməsinin 48-ci ildönümünü münasibətilə tədbir keçirilib

Nizami rayonu icra hakimiyyəti və Yeni Azərbaycan Partiyası Nizami rayon təşkilatı birgə Ulu Öndər Heydər Əliyevin Azərbaycanca siyasi hakimiyyətə gəlməsinin 48-ci ildönümünü münasibətilə “Heydər Əliyev fenomeni: müdriklik və qətiyyət örnəyi” mövzusunda tədbir keçirib.

Dövlət Himninin səsləndirilməsindən sonra Ulu Öndər Heydər Əliyevin əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib.

Sonra “Heydər Əliyev fenomeni: müdriklik və qətiyyət örnəyi” adlı film nümayiş etdirilib.

Tədbirdə çıxış edən YAP Nizami rayon təşkilatı “Respublika GEM” ərazi ilk partiya təşkilatının sədr əvəzi, rayon təşkilatı şurasının üzvü Ziyəddin Kazimov demişdir ki, 48 il əvvəl - 1969-cu il iyulun 14-də Azərbaycan Kommunist Partiyası Mərkəzi Komitəsinin Plenumunda Ulu Öndər Heydər Əliyev Azərbaycan Kommunist Partiyası Mərkəzi Komitəsinin Birinci katibi seçilib. Həmin gündən etibarən Azərbaycanın inkişafında böyük dönüş və tərəqqi başlanıb. “Heydər Əliyev fenomeni: müdriklik və qətiyyət örnəyi” mövzusunda məruzə ilə çıxış edən YAP Nizami rayon təşkilatının aparat rəhbəri Ramil Vəlibəyov bildirib ki, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin böyük səyləri, Vətənə və xalqa məhəbbəti, təşkilatçılıq qabiliyyəti, mövcud problemləri dərinlən öyrənərək, onların aradan qaldırılmasını təmin etmək bacarığı həmin dövrdə bəhrəsini verdi. Ulu Öndər Heydər Əliyevin səyləri, bilik və bacarığı, gərgin əməyi sayəsində bir zamanlar keçmiş Sovetlər İttifaqının geridə qalmış aqrar respublikası olan Azərbaycan sənaye və kənd təsərrüfatının geniş inkişaf etdiyi qabaqçıl bir respublikaya çevrildi.

Rayon Ağsaqqallar Şurasının sədri Məhəmməd Əliyev isə, çıxışında qeyd edib ki, Ulu Öndərin hakimiyyəti dövründə respublikamızın ictimai, siyasi, iqtisadi, mədəni və mənəvi tərəqqisində misilsiz nailiyyətlər qazanılıb, bütün varlığı ilə Vətənə, xalqına bağlı olan Ulu Öndər Heydər Əliyev uzun illər boyu Azərbaycan xalqına yol göstərəcək və fayda verəcək qiymətli irs yaradıb.

Nizami rayon icra hakimiyyəti başçısının müavini Gülnaz İsmayılova da çıxış edərək, vurğulayıb ki, Ümummilli Lider bu gün aparıcı dünya dövlətlərinin hesablaşdığı Azərbaycan Respublikasının hərtərəfli inkişafının əsasını qoyub, böyük strateji layihələrin həyata keçirilməsinə əsaslar yaradıb: “Ulu Öndər Heydər Əliyevin əsasını qoyduğu siyasət isə bu gün Onun layiqli davamçısı, Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir”.

Çıxışlardan sonra partiya üzvlərinə və gənclərə vəsiqələr, “Heydər Əliyev Məktəbi”nin məzunlarına sertifikatlar, YAP Nizami rayon təşkilatının ictimai-siyasi həyatında aktiv iştirakına görə bir qrup fəala Fəxri fərmanlar təqdim edilib.

R.RƏSULOVA

1969-cu ildən başlanan zəfər yolu

Yeni Azərbaycan Partiyası Nəsimi rayon təşkilatında Ümummilli Lider Heydər Əliyevin siyasi hakimiyyətə gəlməsinin 48 illiyinə həsr olunmuş tədbir keçirilib

Dünən Yeni Azərbaycan Partiyası Nəsimi rayon təşkilatının və Nəsimi rayon icra hakimiyyətinin birgə təşkilatçılığı ilə Ümummilli Lider Heydər Əliyevin Azərbaycanda siyasi hakimiyyətə gəlməsinin 48 illiyinə həsr olunmuş tədbir keçirildi.

Tədbiri giriş sözü ilə açan YAP Nəsimi rayon təşkilatının sədri, millət vəkili Mələhət İbrahimqızı bildirdi ki, Azərbaycanın Memarı və Qurucusu Ümummilli Lider Heydər Əliyev 1969-cu ildə Azərbaycanın Mərkəzi Komitəsinə Birinci Katib seçildiyi zaman respublikanı durğunluq dövründən çıxaraq, bütün sahələrdə inkişaf yolunu müəyyənləşdirdi: “Ulu Öndər Heydər Əliyevin Azərbaycana rəhbərlik etdiyi dövrlərdə respublikamızın bütün sahələrdəki qüdrətli inkişafı və bu inkişafın rəhbərləri ölkəmizin və xalqımızın gələcək taleyinə çox yüksək təsir göstərmişdir. Ulu Öndər Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə XX əsrin 70-ci illərindən başlayaraq, ehtəşam bir tarixi bünövrə yaradıldı ki, onun möhkəm dayaqları üzərində gələcəkdə müstəqil Azərbaycanın qurulması mümkün olsun. Xalqımızın dahi oğlunun Azərbaycan üçün gördüyü bütün işlər müstəqillik illərində ölkəmizin başlıca dayaqlarını təşkil etdi”.

Tədbirdə çıxış edən Milli Məclisin Aqrar Siyasət Komitəsinin sədri Eldar İbrahimov Ulu Öndər Heydər Əliyevin XX əsrin Azərbaycana, xalqımıza, dünyaya bəxş etdiyi ən böyük Vətəndaş, Dahi Şəxsiyyət, Müdrik Siyasi Xadim, Əbədi Lider olduğunu vurğulayaraq, Ulu Öndərin uzaqgörən siyasətinə nəzər saldı: “Ulu Öndər Heydər Əliyevin hakimiyyətdə olduğu dövr ərzində Azərbaycan özünün inkişaf mərhələsini yaşamış və ən yeni tarixini yaratmışdır. Ulu Öndərin 48 il əvvəl, 1969-cu il iyulun 14-də Azərbaycana rəhbər seçilməsi respublikanın tarixində çox mühüm bir mərhələnin əsasını qoymuşdur. Əksər göstəricilərə görə İttifaqda ən son yerlərdən birində qərarlaşmış Azərbaycanda islahatların həyata keçirilməsi tarixi zərurətə yerləşmişdi. Ulu Öndər Heydər Əliyevin rəhbərliyə gəlişindən sonra iqtisadiyyatın bütün sahələrinin, xüsusən də, sənayenin sürətli inkişafının təmin olunması istiqamətində mühüm qərarlar qəbul edildi”.

E.İbrahimov Ümummilli Liderin təlatümlərdən çıxaraq, qurub-yaratdığı Azərbaycanın müasir dövrümüzdə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə bütün dünyaya möhtəşəm yüksəliş dinamikası nümayiş etdirdiyini vurğuladı.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

“Naxçıvan Muxtar Respublikasının coğrafiyası” ikicildliyinin ikinci cildi nəşrə hazırlanır

AMEA Naxçıvan Bölməsində “Naxçıvan Muxtar Respublikasının coğrafiyası” ikicildliyinin ikinci cildinin hazırlanması istiqamətində görülən işlərlə əlaqədar işçi qrupunun görüşü olub. Akademiyanın Naxçıvan Bölməsinin informasiya şöbəsindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, AMEA-nın akademik Həsən Əliyev adına Coğrafiya İnstitutunun coğrafiya üzrə fəlsəfə doktoru Məhərrəm Həsənovun və coğrafiya elmlər doktoru Zakir Eminovun iştirak etdiyi görüşdə “Naxçıvan Muxtar Respublikasının coğrafiyası” ikicildliyinin ikinci cildində fəsillər üzrə xronoloji ardıcılıqla hazırlanan məqalələrə baxılıb. Yeni nəşrin elmi dəyərini daha da artıracaq əlavələr - şəkillər, xəritələr müzakirə edilib.

Qeyd edək ki, “Naxçıvan Muxtar Respublikasının coğrafiyası” ikicildliyinin ikinci cildində Naxçıvanın iqtisadi-sosial coğrafiyasının hərtərəfli təhlilinə aid materiallar veriləcək. Belə ki, girişdən, 10 fəsildən, ədəbiyyat siyahısından və əlavələrdən ibarət olacaq kitabda muxtar respublika əhalisinin təbii artım xüsusiyyətləri, məskunlaşma məsələləri, yaşayış məntəqələrinin funksional problemləri, intensiv baş verən dəyişikliklər, ən yeni statistik məlumatlar öz əksini tapacaq. Eyni zamanda, Naxçıvanda sənayenin, kənd təsərrüfatının, neqliyyatın müstəqillik illərində inkişaf dinamikası barədə ətraflı məlumat verəcək. Sosial sahədə baş verən əhəmiyyətli dəyişikliklər konkret faktlarla geniş oxucu kütləsinə təqdim olunacaq.

Qeyd edək ki, “Naxçıvan Muxtar Respublikasının coğrafiyası” ikicildliyinin birinci cildində zəngin təbii şəraitə və təbii ehtiyatlara malik olan muxtar respublika ərazisinin fiziki coğrafiyasının müxtəlif sahələrini əhatə edən ən son elmi tədqiqatların nəticələrinə dair məlumatlar verilib. Fundamental əsərdə Naxçıvan ərazisinin geoloji quruluşu, relyefi, iqlimi, su ehtiyatları, torpaq və bitki örtüyü, heyvanlar aləmi və landşaftları araşdırılmaqla, fiziki-coğrafi rayonlaşdırma vahidləri müəyyənləşdirilib və onlar geniş şərh edilib. Kitablardan bu ilin sonuna qədər nəşrə təqdim ediləcək.

14 iyul 2017-ci il

Şamaxıda Ümummilli Lider Heydər Əliyevin siyasi hakimiyyətə gəlməsinin 48-ci ildönümü münasibətilə tədbir keçirilmişdir

Dünən Şamaxıda Ümummilli Lider Heydər Əliyevin siyasi hakimiyyətə gəlməsinin 48-ci ildönümü münasibətilə tədbir keçirilmişdir. Əvvəlcə rayon rəhbərliyi, idarə, müəssisə və təşkilatların kollektivləri, ağsaqqallar və gənclər müstəqil Azərbaycanın yaradıcısı və qurucusu, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin abidəsini ziyarət etmiş, Ulu Öndərə öz hörmət və ehtiramlarını, ümumxalq məhəbbətini nümayiş etdirmişlər.

Şamaxı şəhər Heydər Əliyev Mərkəzində keçirilən tədbirdə rayon icra hakimiyyətinin başçısı Asif Ağayev iştirakçıları salamlayaraq, tarixi günün əhəmiyyətindən, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin Azərbaycan dövləti və xalqı qarşısındakı əvəzolunmaz xidmətlərindən danışmışdır. Qeyd etmişdir ki, Ulu Öndər Heydər Əliyevin

1969-cu ilin 14 iyulunda respublikamızın rəhbərliyinə gəlməsi ən yeni tariximizin dönüş mərhələsinin başlanğıcı olmuş, Azərbaycan dövlətçiliyi ideyası

sə Ələkbərova Ümummilli Lider Heydər Əliyevin Azərbaycanda hakimiyyətdə gəlməsi və fəaliyyəti ilə bağlı mərəzə ilə çıxış etmişdir. Ulu Öndər Heydər Əliyevin hakimiyyət illəri Azərbaycanın dönüş və dirçəliş dövrü olduğunu vurğulayan natiq, məhz 1969-cu ilin 14 iyulundan başlayaraq, respublika həyatının bütün sahələrində köklü islahat və sürətli inkişaf yoluna qədəm qoyulduğunu bildirmişdir.

Tədbirdə çıxış edənler Ümummilli Lider Heydər Əliyevin Azərbaycan dövlətçiliyinin fundamental əsaslarını yaratmasından danışmış, Ulu Öndərin siyasi davamçısı

Prezident İlham Əliyevin bu gün sosial-iqtisadi, siyasi və ideoloji baxımdan ölkənin inkişaf etdirilməsində çox uğurlu addımlar atdığını bildirmişlər.

NƏZAKƏT

RÖVSƏN
rovsen.rasulov@mail.ru

AXCP-Müsavat:
hansı bolşevikdir,
hansı menşevik?

Uzun illərdir ki, davam edən AXCP-Müsavat savaşının nə zamansa başa çatacağı kimsəyə inandırıcı görünmür. Çünki ortada olan və reallaşdırıla bilinməyən iddialar bunu deməyə əsas verir. Hətta bu gün dünyanın müasir və ictimai-siyasi baxımından inkişaf edən arenasında bu kimi partiyaların "fəaliyyət göstərmək" adı altında yalnız fərdi maraqlara xidmət etmələri onların müasir siyasi standartlara cavab vermədiklərini sübuta yetirir. Bu sübut, artıq belə bir nəticəyə gəlməyə zəmin yaradır ki, hələ ötən əsrin birinci və ikinci onillikləri zamanı bolşevizm ideologiyası ilə menşevizm siyasi cərəyanı arasında baş verən hadisələrin inikasını, yeni əksini cəbhəçilərlə müsavatçılarda görmək kifayət qədər mümkündür.

Ancaq ortada digər nüanslar da mövcuddur. Bənzər məsələlərin təhlilini apararkən, biz nəinki adıçəkilən partiyalar arasındakı münaqişələrin, o cümlədən, həmin partiyaların daxillərində də mövcud olan düşmənçiliklərin şahidlərinə çevrilirik. Beləliklə, bolşevik və menşevik təfəkkürü həmin partiyaların daxillərinə, o qədər çox sirayət edib ki, hətta sədrlər kiçik bir etirazlı hal gördükdə, dərhal xoflanıb, kürsülərinin əldən verəcəyindən ehtiyat etməyə başlayaraq, qarşı tərəfdə günahkar axtarışına çıxırlar.

Məsələn, Müsavat başqanı Arif Hacıli sosial şəbəkədə açırdığı və partiyasına aid olan qapalı səhifədə belə bir qeyd etdirib. SİTAT: "Bizə dönük çıxıb getmiş adamların yazılarına dəstək verməyi, xeyir işlərində yanlarında olmağı, bəzələrdə təriflər yazmağı tərgidin. Nəzərə alın ki, bu yolla dönüklüyə stimül verirsiniz". Bu amil isə, həmin təfəkkürlə hakimiyyətə can atmağın yersiz iddia olmasını bir daha sübuta yetirir. Partiyadaxili müxalifətçiliyə dözümsüzlüyün nümayişi, məhz belə nəticəyə gəlməyə imkan yaradır.

Yeri gəlmişkən, Müsavatı tərk edib getmiş şəxslər də bu tələbi aşkarladıqdan sonra onu "skrin şot" edib paylaşmışlar. Bundan sonra isə, A.Hacılini kəskin tənqid kampaniyasına başlanılıb. Keçmiş müsavatçılar Hacılini diktatorluqda ittiham edirlər. Onlar qeyd edirlər ki, partiyayı "bizim kimi düşünməyən bizdən deyil" prinsipiylə idarə edən diktator başqan, partiya daxilində növbəti parçalanmanın əsasını qoyub. Bu səbəbdən, çox yaxın vaxtlarda partiyadan kütləvi istefaların başlayacağı da iddialar arasındadır. Hətta son günlərdə partiyanın Suraxanı rayon şöbəsindən sədr müavini statusundakı istefalardan biri də reallaşdırıldı.

AXCP sədri Əli Kərimlidə də eyni hal yaşanır. Çünki ölkə müxalifətinin sıradan çıxmasında əsas rol oynayan bu məsələnin ilk yaradıcıları Ə.Kərimli sonradan həmin keçici sindromu liderlik iddiasında olan digər partiya sədrlərinə də yoluxdurub. Əlbəttə ki, bu tipli ambisioz mövqelər cəmiyyətdə müxalifətə qarşı itirilmiş inamı, ümumiyyətlə, yox edir, nəticədə, digər müxalifətin daha da dərinədən parçalanması prosesi sürətlənir.

AXCP sədri Ə.Kərimli ilə bağlı daha bir vacib ittihamı irəli sürmək mümkündür. Məsələn, AXCP ilk partiyalardandır ki, "Yurd" qrupunun rəhbəri olmuş Kərimlinin ambisioyaları üzündən həmin təşkilat parçalanmağa başladı və ölkədə parçalanmış partiyadan digər partiyaların yaranmasına səbəb olan vəziyyət yaşandı. Daha dəqiqi, partiyaların əksəriyyətinin digərlərinin parçalanmasından yaranması ənənəsinə start verildi. Nəticədə, bir partiya digərini rəqib kimi deyil, düşmən gözündə görür, bu halda isə, hansısa məqsəd üçün bir yere toplaşmağa imkan vermir. Son günlər biz bir daha həmin vəziyyəti yetərincə müşahidə etmişik.

Nəticə etibarilə, bir-birilərinə çıxdax etməkdən ötrü başladılmış dava-şavalər - Ə.Kərimli, A.Hacıli və bu ambisioyanı daşıyıcısı olan digər partiyaların fəaliyyətləri müxalifətin sonunu çatdırıb. Hələ bütün bunlara rəğmən, onlar bəh-bəhlə 2018-ci ilin prezident seçkilərinə hazırlaşdıklarını deyirlər. Qonşumuz Sülliddin kişi demişkən, oyunun olsun, ay bəxtəvər!

Dünya ictimaiyyəti və beynəlxalq təşkilatlardan sərt mövqe nümayiş etdirmək tələb olunur

Dünya ölkələrində yaşayan azərbaycanlılar tərəfindən Ermənistan ordusunun Füzuli rayonunun Alxanlı kəndində törətdiyi növbəti təxribata qarşı etirazlar davam etməkdədir. İşğalçı Ermənistanın beynəlxalq hüququ, insan haqlarını kobud şəkildə pozması narahatlığa səbəb olub.

Azərbaycan torpaqlarının işğalından azad olunmasını, beynəlxalq ictimaiyyətin Ermənistanın təcavüzkar siyasətinə son qoyulması üçün qəti tədbirlər görməsi tələbi ilə Ermənistanın işğalçılıq siyasətini pisləyən şüarlar səsləndirir, etiraz aksiyaları keçirir, bəyanatlar yaymaqda davam edirlər. Keçirilən tədbirlərin davamı olaraq, Nant şəhərində yaşayan azərbaycanlılar beynəlxalq təşkilatlara müraciət göndəriblər. Toplantıdan öncə, tədbir iştirakçıları məsciddə 4 iyul erməni təxribatı qurbanlarının - qətlə yetirilmiş dinc Füzuli sakinlərinin xatirələrini yad edib, onların şəninə Quran oxuyub, ruhları üçün dualar ediblər.

Nant şəhərində yerləşən Türk Mədəniyyət Mərkəzində keçirilən toplantıda Ermənistan silahlı qüvvələrinin Alxanlı kəndinə hücumu nəticəsində, mülki şəxslərin həlak olmasının Fransada yaşayan azərbaycanlıların narahatlığına səbəb olduğu vurğulanıb və bildirilib ki, bu hadisə işğalçı Ermənistanın beynəlxalq hüququ, insan haqlarını kobud şəkildə pozmasını bir daha nümayiş etdirir.

Tədbirin sonunda baş vermiş hadisə ilə əlaqədar Fransada yaşayan azərbaycanlılar adından müraciət qe-

bul edilib. Müraciət İnsan Hüquqları Komitəsinə, BMT, ATƏT, AŞPA, Avropa İnsan Haqları Məhkəməsinə, ATƏT- in Minsk Qrupunun həmsədrinə və Avropa Parlamentinə göndərilib.

Müraciətdə beynəlxalq birlikdən işğalçı Ermənistan qarşı sərt sanksiyaların tətbiq olunması tələb edilib.

Moldova azərbaycanlıları isə Ermənistan səfirliyi qarşısında etiraz aksiyası keçiriblər. Moldova Azərbaycanlıları Konqresi və konqresin gənclər təşkilatının nümayəndələri Kişinyov şəhərinin mərkəzində və Ermənistanın Moldovadakı səfirliyinin qarşısında aksiya keçiriblər. Moldovada yaşayan türk və qaqauz ictimai təşkilatlarının nümayəndələrinin də qatıldığı aksiya Ermə-

nistan silahlı qüvvələrinin Azərbaycanın dinc sakinlərinə qarşı törətdikləri vəhşiliklərə etiraz məqsədilə təşkil edilib.

Aksiyada Ermənistan ordusunun işğalçı siyasətini nümayiş etdirən plakat və banerlərdən istifadə olunub. İştirakçılar Ermənistan səfirliyinin binası qarşısında, iyulun 4-də Ermənistan silahlı qüvvələrinin Azərbaycanın Füzuli rayonunun Alxanlı kəndini atəşə tutması nəticəsində həlak olmuş 2 yaşlı körpə Zəhra Quliyeva və onun nənəsi Sahibə Quliyevanın şəkillərini nümayiş etdiriblər. Antalya Azərbaycan Kültür və Həmrəylik Dərnəyi də baş verən hadisə ilə bağlı etiraz bəyanatı yayıb.

Bəyanatda Azərbaycan torpaqlarının 20 faizini işğal edən Ermənistanın bilərəkdən və sistemli şəkildə beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərini pozaraq, mülki insanları, xüsusilə, qadın və uşaqları hədəf aldığı bu vəziyyətin beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən araşdırılmasına, Ermənistanın işğal etdiyi Azərbaycan ərazilərindən qeyd-şərtsiz çəkilməsi üçün zəruri sanksiyaların tətbiq edilməsinə çağırılıb.

Bəyanatda Ermənistan ordusu tərəfindən Azərbaycan ərazilərində törədilən təcavüz və təxribat faktlarının hiddətlə qarşılandığı vurğulanıb.

Göründüyü kimi, dünya azərbaycanlıları mülki əhali, o cümlədən, uşaqların qətlə yetirilməsinə dünya ictimaiyyəti və beynəlxalq təşkilatlardan sərt mövqe nümayiş etdirməyi tələb ediblər.

ZÜMRÜD

Bu günlərdə Azərbaycan və Ermənistan XİN rəhbərlərinin Brüsseldə keçirdikləri görüşün ardınca, Ermənistan politoloqları və hərbi ekspertlərinin yalnız bir amil üzərində dayandıklarını müşahidə edirik. Onlar "böyük müharibə olacaqmı?" sualı ətrafında var-gəl edərək, sözügedən danışıqların nəticələrini özlərinə sərf edən şəkildə analiz edirlər. Söz yox ki, daxili auditoriyaya hesablanmış bənzər açıqlamalar və müsahibələr, bir daha təsdiq edir ki, ermənilərin vahimə və təlaşları günü-gündən daha da artır. Xüsusilə, Rusiyanın Azərbaycana ən müasir və dağıdıcı gücə malik hücum və müdafiə silahları satması daha çox müzakirə edilən mövzularındandır.

Politoloq Ruben Mehrabyan: "Rusiyanın danışıqlarda təşəbbüs göstərməsi Ermənistanı heç bir səmərə vermir"

"ATƏT-in Minsk Qrupunun təşəbbüsü ilə Ermənistanın və Azərbaycanın XİN rəhbərləri Edvard Nalbandyanın və Elmar Məmməd-yarovun Brüsseldə keçirdikləri görüş faktının özü nəyinsə əldə edilməsi istiqamətində atılmış addım kimi qiymətləndirilməlidir". SİA xəbər verir ki, bu barədə erməni politoloqu Ruben Mehrabyan "tert.am" saytına açıqlamasında deyib. "Böyük nəticələrdən danışmağın mənası yoxdur"-deyə qeyd edən Mehrabyan bütün bunlara baxmayaraq, müəyyən aktivliyin hiss olunduğunu bildirib: "Yeni demək olar ki, danışıqlar posesində bəzi fəallıqların nəzərə dəyidiyi görünür, yaxud dərk edilməyə başlanılıb ki, proses hansısa təhlükə astanasındadır və belə davam edərsə, xao-tik vəziyyət yaşana bilər. Çünki təhlükə riskləri artır. Məhz görüşlər vasitəsi ilə ən azından, mövcud situasiyanı saxlamaq mümkündür".

Ruben Mehrabyana görə, danışıqlar prosesinin davam edəcəyi təqdirdə, bəzi mövcud problemlər var ki, Ermənistan bunları etməməlidir. Politoloq Rusiyanın danışıqlarda təşəbbüs göstərməsini Ermənistan tərəfinə heç bir səmərə vermədiyini deyib və hətta ermənilərin ruslardan imtina etməli olduğunu vurğulayıb. SİTAT: "Onlardan biri budur ki, erməni diplomatiyası ATƏT-in Minsk Qrupu həmsədrləri formatından kənar heç bir danışıqlarda iştirak etməməlidir. Söhbət Rusiya platformasından gedir, çünki bu istiqamətdə göstərilən cəhdlərin çoxu erməni tərəfi üçün uğur qazandırmayıb".

Erməni politoloqu, məhz Azərbaycanın bu proseslərdən uğurla çıxdığını deyərək, buna görə Rusiyanı günahlandırır: "Yeni Rusiya Federasiyası bu vasitə ilə destruktiv fəaliyyət göstərərək və öz diplomatiyası üçün yeni imkanlar yaradıb"-deyə qeyd edən Ruben Mehrabyan anti-Rusiya xarakterli fikirlər irəli sürüb. Daha dəqiqi, o, Ermənistanın Rusiyaya münasibətdə dəyişiklər aparmalı olduğunu de-

Ermənilər qorxu altındadır və onları bir sual maraqlandırır - böyük müharibə olacaqmı?

Düşmən ölkənin politoloq və hərbi ekspertlərinin rəyləri vahimə və təlaşla müşahidə olunur

yib və erməni diplomatlarının Rusiyadan Azərbaycana silah satmasını dayandırması tələbi irəli sürməli olduqlarını bildirib.

Hərbi ekspert Arkadi Ter-Tadevosyan: "Müharibə təhlükəsi hər zaman qalır"

Birinci Qarabağ müharibəsində təcavüzkar Ermənistan və DQ separatçıların işğalçılıq siyasətində əsas iştirakçılardan olmuş "Komandos" ləqəbli istifadə olan general-mayor, hazırda hərbi ekspert kimi tanınan Arkadi Ter-Tadevosyan isə Brüssel danışıqlarının nəticələri barədə "Iragir.am" a fikirlərini açıqlayarkən deyib ki, o, bənzər görüşlərlə maraqlanmasa da, ATƏT-in Minsk Qrupunun görüşü haqqında bəyanatı olduğunu xatırladı. İşğalçı general buna baxmayaraq, ümid etdiyini deyib ki, baş tutan hər bir görüş ən azından irəliyə doğru atılan addım kimi simvolizə olunmalıdır. "Ancaq görüşlər keçirilsə də, heç nə baş vermir, atəşkəs necə pozulursa, elə də davam edir. İndiki məqamda əsas məsələ budur ki, ən azından

yan edən hadisələr regionda inkişaf vektorunun nəticələrini belli edəcək. Hiss edirəm ki, müharibə olmayacaq, ancaq təhlükə hər zaman qalır".

Göründüyü kimi, işğalçı general da hər vaxtla müharibənin olmayacağı ətrafında fikir bildirərək, "çulunu sudan quru çıxarmağa" cəhd edir.

Arkadi Ter-Tadevosyan erməniləri düşdükləri təlaşlardan və xoflardan qurtarmaq üçün Azərbaycanın öz torpaqlarını azad etməsi üçün böyük müharibəyə başlamağa biləcəyi ilə bağlı reallaşan fikirlərini öz təbircə doğru olmadığını göstərmək istəyib. O, iddia edib ki, Azərbaycan öz ərazisində

Erməni tərəfinin təlaşları bu günlərdə Ermənistan parlamentinin deputat qrupunun "DQR"ə səfər edərək, bu qondarma qurumun "müdafiə naziri" Levon Mnasakyanla görüş keçirməsindən də açıq-aydın hiss edilir. Əlbəttə, burada köhnə Azərbaycan atalar sözü yada düşür - "İtdən soruşanda niyə hürürsən, deyir ki, qorxuduram, soruşanda ki, bəs niyə quyuğunu bulayırsan, deyir ki, qorxuram". Daha dəqiq desək, Ermənistan deputatlarının "DQR" in "müdafiə naziri" ilə görüşündə ikincinin həmin atalar sözüne uyğun açıqlamalar verdi-

atəşkəs əldə edilsin"-deyə qeyd edən Ter-Tadevosyan Rusiyanın Azərbaycana satdığı "TOS 1" silahı və uzaq mənzilli raketlərlə bağlı verilən "Ermənistan buna necə reaksiya göstərməlidir" sualına cavab olaraq, demək olar ki, fikirdən qəsdən yayınıb və nədənsə KTMT-nin baş katibi Yuri Xaçaturovun Rusiya Dumasında necə çıxış edəcəyi barədə danışmış. SİTAT: "Yuri Xaçaturov Rusiyanın Dövlət Dumasında çıxış edəcək, görək nə danışacaq? Hökumət adından bəyanat da ola bilər...".

Ter-Tadevosyan erməni tərəfində "TOS 1" komplekslərinin olub-olmaması ilə bağlı suala isə onlarda bəzi modifikasiyaların olduğunu deyib, eləcə də, Ermənistanın pilotsuz uçuş aparatları istehsal etdiyini də deyib.

Lakin maraqlıdır ki, digər erməni politoloqları və ekspertlərinin mövcud vəziyyətin yaranmasında Azərbaycan tərəfini ittiham etmələri ilə bağlı fikirlərini rədd etdiyini və bununla razılaşmadığını deyən erməni hərbi ekspertin dediyinə görə, hər şeyin, məhz bu ayda bəli olacağını bildirib: "Mən, onların fikirləri ilə razı deyiləm. Hər şey bu ayda aydınlaşacaq. Bu ayda cərə-

mövcud olan strateji obyektlərə zərərin toxunmaması üçün müharibə etməyə risk göstərmir. Ancaq buna baxmayaraq, Azərbaycan Ordusunun son vaxtlar bir sıra hərbi əməliyyatları apardığını deyir. Həmçinin, Ter-Tadevosyan digər erməni politoloqlarından fərqli olaraq, anti-Rusiya siyasəti çərçivəsindən çıxış etməyərək, Rusiyanın bu məsələdə Azərbaycanı dəstəkləmədiyini bildirib. Hətta bir müddət öncə, rəsmi Moskvanın "Qarabağ Azərbaycanın daxili işi deyil" bəyanatını da xatırladı. O cümlədən, Türkiyə faktorunu da unutmayan erməni general Azərbaycanla Türkiyənin bütün siyasi kuluarlarında eyni mövqedən çıxış etdiklərini də xatırladı. "Lakin bu da Rusiya-Türkiyə münasibətlərinə təsir edir"-deyə qeyd edən Ter-Tadevosyan hadisələrin nəticəsini öytənməkdən ötrü bir daha ayın sonuna qədər gözləməli olduqlarını bildirib.

"DQR" in "müdafiə naziri" Levon Mnasakyan bir tərəfdən hürür, digər tərəfdən quyuq bulayır

yini görə bilirik. Məsələn, "panorama.am" saytı görüş barədə yazıb və bəlli olub ki, sərsəm "nazir" sözügedən görüşdə ötən ilin aprelində Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin işğal olunmuş ərazilərimizin 2000 hektar ərazisini azad etməsini "artsaxa hücum" kimi qiymətləndirib və bu rüsvayçılığı boğazdan yuxarı, hətta kifayət qədər gülüş doğuran bəyanatla gizlətməyə çalışıb. Hətta iddia edib ki, "Artsax"ın müdafiə gücləri adekvat cavab verməyə belə hazırdır (?!-R.N.).

Bu zaman, belə bir sual yaranır ki, əgər "DQR" in sərsəm "müdafiə naziri" özündən bu qədər razı tonda bəyanatlar səsləndirirsə, nəyə görə ötən ilin aprelində işğal olunmuş ərazilərimizin 2000 hektar ərazisinə nəzarətini itirib və onu bərpa edə bilmir? Çox yəqin ki, bənzər bəyanatların verilməsi, sadəcə, düşməndə get-gedə qorxu hissənin artmasından irəli gəlir və söz yox ki, işğalçılar torpaqlarımızı azad etməyincə, Azərbaycanın haqlı tələbi və təziqləri davam edəcək. Onlar buna əmin olmalıdırlar.

Rövşən NURƏDDİNOĞLU

14 iyul 2017-ci il

TƏRS BAXIŞ

Gülağa Aslanlı öz açıqlaması ilə müsavətçiləri çətin vəziyyətə saldı

Bu günlərdə Müsavat partiyasının qərarqahında "Seçki qanunvericiliyinin təkmilləşdirilməsi" mövzusunda dəyirmi masa keçirilib. Dəyirmi masanın keçirilməsi barədə adıçəkilən partiyanın icra aparatının rəhbəri Gülağa Aslanlı mətbuata açıqlama verə də, həmin tədbirə marağ göstərənlər, demək olar ki, olmayıb. Maraqlısı da budur ki, dəyirmi masanın keçirilməsinə rəğmən, "REAL" hərəkatına, iD 18 təşkilatına, eləcə də, "Nİ-DA"-ya məlumat verilsə də, bu təşkilatlar tədbirdə iştirak etməmək üçün müxtəlif bəhanələr gətiriblər.

"Gələcəkdə danışırıq", yaxud "qalsın sonraya" prinsipini "malalayan" Gülağa Aslanlı

Daha dəqiq desək, "gələcəkdə danışırıq", ya da "qalsın sonraya" prinsipi vasitəsilə Müsavatın təkliflərinə göz yumulub. Çox yəqin ki, G.Aslanlı da digər müxalifət qurumlarının onların təşəbbüslərinə etinasız yanaşmalarını, necə deyirlər, "malalamaq" qərarına gəlib. "Zamanı gələndə, bu mövzuda müzakirələrin başlanması haqda ilkin

Yaxud Müsavat funksionerinin hansı sözü cəbhəçilərin qıcıqlanmasına səbəb ola bilər?

razılışma əldə edilib. Ancaq indiki məqamda, bu məsələnin xüsusi müzakirəsi aparılmayıb"-deyə bildiren Aslanlı dolayı yolla bir sıra müxalifət təşkilatları ilə münasibətlərinin normal olmadığını təsdiqləyib. Ən azından, fakt budur ki, hərgah digər müxalifət qurumları müsavətçilərin təkliflərinə razı olsaydılar, G.Aslanlı daha geniş açıqlama ilə çıxış edərdi, hətta dərhal Müsavat partiyasının müxalifəti bir araya gətirərək, birləşdirici rol oynamağı barədə siyasi leksiyalar deyərdi. Ancaq bu gün də, daha öncələr olduğu kimi, düşərgə-daxili həzm etməmə amili buna imkan verməyib, dəyirmi masa sönük və faydasız şəkildə başa çatıb.

Müsavətçilərin cəbhəçilərlə salamlaşmaları hər şeyin normal məcraya qayıtması anlamını daşıya bilərmi?

Xüsusilə, AXCP ilə münasibətlərinde köklü ziddiyyətlərin olduğunu gizlətməyən Müsavat yetkilisi düşmənciliyin aradan qaldırılması üçün müəyyən addımların atıldığını desə də, onun ifadələri heç də səmimi görünməklə yanaşı, əksinə, istehza doğurub. SİTAT: "Tədbirlərdə AXCP nümayəndələrini görəndə, salamlışıq..."

Çox maraqlıdır, dünənə qədər bir-birlərini ən ağır həqarətlərlə, söyüş və küfrlərlə aşığılayanlar, indi qarşılaşdıkları zaman hansı üzlə görüşə və salamlash bilirlər? Əgər bunu edirlərsə, ya onlarda mənlilik hissi tükənib, ya da

istənilən təhqiri götürmək, qəbul etmək qabiliyyətləri inkişaf edib. Bu baxımdan, heç cür hesab etmək mümkün deyil ki, müsavətçilərin cəbhəçilərlə salamlashmaları hər şeyin normal məcraya qayıtması anlamını daşıya bilməz!

Müsavətçilər qaş düzəltdikləri yerdə, vurub göz çıxartdılar

Başqa tərəfdən, maraqlısı həm də bundadır ki, cəbhəçilərlə adicə salamlashmanı belə "siyasi uğur" kimi qələmə verən müsavətçilərin funksioneri G.Aslanlı o biri tərəfdən yenə də təmsil olunduğu partiyanın AXCP-dən fərqli olaraq həm "barışçı", həm də "üstün" olduğunu göstərməyə cəhd edib: "Münasibətlərin yaxşılaşdırılması istiqamətində hansı addımlar atmaq lazımdır, Müsavat partiyası tərəfindən atılır". Göründüyü kimi, o, bu addımların AXCP tərəfindən atılmadığını dolayı yolla vurğulayıb. Halbuki G.Aslanlı cəbhəçilərin qıcıqlanmalarına səbəb olacaq ifadə işlədib və çox yəqin ki, yaxın günlərdə Əli Kərimlinin adamları Müsavat partiyasının "barışçı" deyil, məhz intriqaçı siyasi təşkilat olduğunu iddia edəcəklər.

Hər halda, hansısa mövzuda dəyirmi masa keçirməklə guya gündəmdə olduqlarını sərgiləməyə çalışan müsavətçilər G.Aslanlının təmsalında özlerini yenidən çətin vəziyyətə salmış oldular. Necə deyirlər, qaş düzəltdikləri yerdə, vurub göz çıxartdılar.

Rövşən RƏSULOVA

Müxalifətə xarici havadarlarından yeni sifarişlər gəlib

Təhmasib Novruzov: "Müxalifət düşərgəsini təmsil edən şəxslərin özlərinə pul lazım olanda və cibləri boşalan zaman xaricdə olan havadarlarına üz tuturlar"

Müxalifət partiyalarından olan kütləvi istefalar fonunda diqqətçəkən məqamlardan biri də liderlərin yeni iddialarla çıxış etmələri və yaxın vaxtlarda müxalifətin birgə iştirakı ilə aksiyalar keçirəcəklərini bəyan etmələridir.

Abstrud və gülünc görünən bu iddiaları şərh edərkən, "Azadlıq Hərəkatçılar Birliyi"-nin sədri Təhmasib Novruzov "Səs" qəzetinə açıqlamasında bildirdi ki, xaricdən müxalifətçilərə yeni sifarişlər gələndə, ağılsız və mənasız iddialarla çıxış edirlər: "Ölkədə nəyi isə bəhanə gətirib, etiraz əlaməti olaraq, toplanti keçirmək üçün heç bir əsas yoxdur. Müxalifət nəyə əsaslanaraq, mitinq keçirmək istəyir? Müxalifət düşərgəsində təmsil olunan şəxslərin bu gün mitinq keçirməklə, nəyə isə nail olacağını deyərək, ortalığa atılmaları, sadəcə olaraq, gündəmdə qalmaq oyunundan başqa bir şey deyil. Artıq xalqımız yaxşını pisdən ayırmağı bacarır. Demək olar ki, cəmiyyət üçün bu müxalifət

təmsilçilərinin var olub-olmaması önəmli deyil. Müxalifət təmsilçiləri bu cür hərəketləri ilə özlərini daha da gözəndən salırlar".

"Fakt budur ki, müxalifət fəaliyyətsiz durumdadır. Xarici qüvvələrin maddi-mənəvi yardımları da bir nəticə vermir. Bu halda, onların fəaliyyət göstərmələrinə nə dərəcədə lüzum ola bilər" sualına cavab olaraq, T.Novruzov bildirdi ki, xaricdəki qüvvələr bu kütbəyin müxalif partiyası sədrinə pul buraxmaq, heç nəyə nail ol bilməyəcəklər: "Çünki artıq necə illərdir ki, xaricdən kifayət qədər bu müxalif qüvvələrə maliyyə yardımları etsələr də, məkrli planlarını reallaşdırmaq bilməyiblər. Müxalifət düşərgəsini təmsil edən şəxslərin özlərinə pul lazım olanda və cibləri boşalan zaman xaricdə olan havadarlarına üz tuturlar. Xaricdə olan həmin qüvvələr müxalifətin nəyə isə qadir olmadığını bilirlər, sadəcə olaraq, bu realığı dilə gətirib, demək istəmirlər".

"Demək olar ki, Əli Kərimlini, Arif Hacılıni və digərlerini yeni şəxslər əvəz etsələr, müxalifət düşərgəsində nə isə bir canlanma yarana bilərmi" sualına cavab olaraq,

T.Novruzov bildirdi ki, müxalifət partiya sədrininin dəyişilməsi müxalifətdə heç bir canlanma və irəliyə doğru nə isə bir addımın atılmasına gətirib çıxarmayacaqdır: "Müxalifət partiya sədrinə bu gün, hətta müxalifət partiyalarının içəri-sindəki müəyyən şəxsləri də özlərinin o çürük ideologiyasını elə zəhərleyiblər ki, inandırıcı görünmür ki, bu partiyaların başına gələn şəxs sağlam siyasət aparsın. Ümumiyyətlə, bu müxalifət, belə gəlib, elə belə də gedəcəkdir. Çünki bunların vaxtı bitib. Yaxşı olardı ki, müxalifət partiya sədrinə tamamilə siyasətdən uzaqlaşaraq, başqa işlə məşğul olsunlar. Əks təqdirdə, bu, onlar üçün pis nəticələr verəcək".

GÜLYANƏ

Şampunvari "siyasi mühacir"lik

SAMİR

A XCP sədri Əli Kərimli bunu da elədi... Hazırda sosial şəbəkələrdə bütün cəbhəçilər İlqar Məmmədovun həyat yoldaşını müzakirə obyektinə çeviriblər. Heç şübhəsiz ki, cəbhəçilər və "Nida"çılar İlqarın həyat yoldaşı haqqında biabırçı şeylər yazırlarsa, deməli, bunu özbaşına eləmişlər. Nəzərə alsaq ki, yazarların əksəriyyəti AXCP rəyasət heyətinin üzvləridir, o zaman bunun Ə.Kərimlinin sifarişli ilə həyata keçirdikləri heç bir şübhə doğurmur. Belə olmasa idi, ədalətdən, namusdan və qeyrətdən dəm vurmuş Ə.Kərimli "trof"larının ağzını yumarddı. Həyatda hər şeyini itirən Ə.Kərimli üçün heç bir mənəvi sərhəd yoxdur, ona boş yerə "mənəviyyət taciri" demirlər ki! AXCP rəyasət heyətinin üzvü Aqil Əli Məhərrəm adlı facebook istifadəçisi yazılanlara etiraz etdiyi üçün, artıq onun partiyadan qovulması ilə bağlı "iş" də başlayıb.

Bir neçə gün bundan öncə, Füzuli adlı "GAP" üzvünün "siyasi mühacir" kimi Almaniyaya getməsi ilə bağlı məlumat vermişdim. Onu da qeyd etmişdim ki, "Azadlıq" qəzetinin əməkdaşı olmuş, hazırda Avropada yaşayan Fikrət Hüseynlinin köməyi, Ə.Kərimlinin saxta sənədləri vasitəsilə Füzuli Almaniyaya getməyə müvəffəq olub. Bunu sosial şəbəkələrdə Füzuli özü də etiraf edir ki, Ə.Kərimlinin verdiyi sənədlər vasitəsilə ölkədən gedib. İndi məsələnin başqa bir tərəfi ortaya çıxıb. Deməli, Füzulinin atası indi meydana çıxıb ki, bəs oğlum aldaddı xaricə göndəriblər. Deyir ki, oğlum bahalı maşını satıb pulun hamısını bu işə sərf edib. Maşının qiyməti də 20 min manat imiş. Hər gün bu maşınla 50 manat, aylıq 1500 manat pul qazanmış. Bundan başqa, yük maşınları vasitəsilə də xeyli iş görmüş, maşınları arendaya verib pulunu almış. Aylıq nə az-nə çox, düz 7-8 min manat qazancı olmuş. Füzulinin əlifbanın "ə" hərfindən xəbəri yoxdur, o qədər savadsızdır ki, Kitayla Çini ayrı-ayrı ölkələr kimi tanıyır. Bəs nə baş verib ki, bu adam xaricə getməli olub!? Atası deyir ki, Füzuli onun-bunun sözlərinə aldandı və Fikrət adlı bir nəfər ona hər gün xaricdən yazırdı. Bəli, bu, həmin Fikrətdir... Hüseynli! Bu şərəfsiz cinayətkar əməllərinə görə nə vaxt cavab verəcək? Dübəndidəki villasını "siyasi mühacir" biznesindən gələn pullar hesabına tikdirən Ə.Kərimli bütün bu saxtakar əməllərinə görə, qanun qarşısında nə vaxt cavab verəcək? Ürəkləri istəyən adama AXCP vəsiqəsi verib, sonra da mitinqdə bir-iki fotosunu çəkib, 5-10 min manat müqabilində xaricə göndərirlər. Məgər gedənlərin əli bala batırmı? Bu de, Füzulini qaçqınların yaşadığı elə bir düşərgəyə yerləşdiriblər ki, özü cəhənnəmə, arvad-uşağı min bir əzab çəkir.

Fransada müxalifətin "patrişka"sı rolunu oynayan Mirzə Sakit məni axtarırmış. Onun haqqında yazdığım "Mirzə, Tixiy" başlıqlı köşə yazımı da burda bir-iki nəfərə göndərmişim ki, mənim haqqımda informasiya əldə eləsin. Ay qoğalbaş Mirzə, mənim elə də çox yaşım yoxdur, cəmi bir partiyanın üzvü olmuşam, hazırda da belədir, içkiyə də qurşanmamışam, pivə qonaqlığına görə hər gün üzümə tüpürçək qəbul etməmişəm, qardaşlarımla da düşmənlər deyiləm. Yəni 5-10 manat pulu görə Qənimətlə, doğma qardaşınla bir-birininiz sündünə söyməyi bacaran yeganə qardaşlar bəlkə də, sizsiniz. Bakıda o pivəxana qalmamışdı ki, orada üzümə tüpürməsinlər. Deyim ki, əqidə var... o da yoxdur. Ə.Kərimlinin yanında Elçibəyi tərifiyləyib, İ.Qəmbərin yanında goruna söyürdün. Qısqası, xətrinə dəyən hansı ifadə olubsa, o da sifatlardır. Məsələn, şəxsiyyət vəsiqəni itirdiyinə görə, doğma qardaşın qəzetdə "Mirzə Sakit şəxsiyyətini itirib" yazıbısa və mən də bunu sənə xatırlatmışımsa, get özünü qına... Hara girirsiniz, ay yazıqlar? Sizin "mühacir"liyinizin şampuna, sabuna bir ayrı dəxli var!

Azərbaycanda elm, təhsil və mədəniyyətin qarşılıqlı münasibətləri

Hər hansı bir dövlətin mədəni həyatında elm, təhsil, mədəniyyət vəhdət halında çox önəmli yer tutur. Bu baxımdan, Azərbaycan Respublikası da istisna təşkil etmir. Elmin, təhsilin və mədəniyyətin inkişafına böyük töhfələr bəxş etmiş Ulu Öndər Heydər Əliyev deyirdi: "Elm, təhsil, mədəniyyət sahəsində əldə etdiyimiz nailiyyətlər, Azərbaycan xalqının bugünkü yüksək təhsil, elm, mədəniyyət səviyyəsi, şüur səviyyəsi - bunların hamısı, ilk növbədə, müəllimlərin xidmətlərinin nəticəsidir".

Elm və mədəniyyət təhsil əsasında zənginləşir və inkişaf edir. Təhsil sayəsində yeni-yeni elm və mədəniyyət xadimləri yetişdirilir. Yaşlı elm və mədəniyyət nümayəndələri gənclərlə əvəz olunur. Bu baxımdan, elm, mədəniyyət və təhsil tarixinə müraciət etsək, həmin prosesin şahidi olarıq. S.Xəlilov və digər mütəxəssislər bu barədə ətraflı fikir mübadiləsi aparmışlar. "Elmdə tək ilham, tək entuziazm heç nə edə bilməz. Burada təmkin, səbat ehtirasla, ilhamla birləşməlidir. İmpulsiv düşüncə, fəhm qiğılıcımları soyuq ağılı sərt skeptisizm sınağından keçməli və əksinə, səbrlə, inadla, damla-damla yığılan qalaq-qalaq elmi material assosiativ tefəkkürün, zəka şöləsinin işığında saf-çürük edilməli, yüksək nəzəri hazırlığı olan alimlərin köməyi ilə elmi konsepsiya səviyyəsinə qaldırılmalıdır".

"Tədqiqatçılar gənc, problemlər isə qocadır. İlk baxışda təzadlı görünə də, burada müəyyən qanunauyğunluq var. Məsələ burasındadır ki, o problemlər yığılıb qalır ki, onlar elmin hər hansı sahəsində nüfuz sahibi olan adamlar tərəfindən həll oluna bilmir, hakim tefəkkür tərzinin "normativ"lərindən kənara çıxır. Yaşlı nəsil həmin tefəkkür tərzinə möhkəm surətdə bağlı olduğundan, yeni həll yolu, yeni baxış tələb edən belə problemlər qarşısında aciz qalır. Gənc tədqiqatçılar isə, hakim tefəkkür üslubuna normal elmin ehkamlarına çox da möhkəm bağlanmadığına görə, problemə bəzən gözlənilməz mövqedən yanaşır, yeni metodlardan istifadə edir. Burada gəncliyə daha çox xas olan assosiativ tefəkkürdə öz müsbət sözünü deyir. Elm tarixindən buna çox misallar göstərmək olar. Məsələn, XX əsrin əvvəllərindən bir sıra fiziki hadisələr Nyuton mexanikası çərçivəsində izah edilə bilməyəndə, dövrün bütün görkəmli alimlərinin həll edə bilmədiyi məsələni 25 yaşlı A.Eynşteyn həll elədi. Bir qədər sonra mikrohadisələr üçün

klassik mexanika özünü doğrultmayanda, yeni kvant mexanikasının əsas qanununu 26 yaşlı V.Heyzenberq kəşf elədi. Şelling ilk fəlsəfi əsərini yazanda, 20 yaşı var idi. Biz siyahını davam etdirmək istəmirik. Məqsədimiz budur ki, xalqımızın taleyi ilə bağlı olan ciddi cəmiyyətşünaslıq problemlərinin həllinə, məhz gənc alimlərin təşəbbüs göstərməsi heç kəsə inamsızlıq doğurmaz".

Müəllif öz mülahizələrini davam etdirərək yazır ki, biz yolun hələ lap başlanğıcındayıq. Məqsəd ictimai həyatımızın aktual problemlərinin tədqiq sahəsində fayda verə biləcək hər bir adamı, ixtisasından asılı olmayaraq, bu ümumxalq işinə cəlb etməkdir.

Bu gün xalqımızı, cəmiyyətimizi, respublikamızı narahat edən başlıca məsələləri elm süzgəcindən keçirmək, konkret praktik tövsiyələr hazırlamaq tələb olunur. Bu iş yalnız gəncliklə bağlı olmayıb, ümumxalq işidir. Əgər gənc nəsil belə çətin və mürəkkəb bir vəzifəni öz öhdəsinə götürürsə, deməli, təkə öz gənclik enerjisinə deyil, həm də dövlətin, bütün ziyalı ictimaiyyətinin kö-

lin, həvəsin və enerjisinin böyüklüyü əsas götürülür. Gənc alim formalizm və bürokratiya xəstəliyinə tutulmamış, prokrustlaşmamış alimdir.

Qarşıda duran vəzifələr o qədər böyükdür ki, o qədər problemlər yığılıb qalıb ki, onları nisbətən qısa müddətdə həll etmək tükənməz enerji və fantaziya tələb edir. Burada soyuq ağılı, "normal" elmi tədqiqatın on ilə gördüyü işi yanar zəka bir ilə görməlidir. Burada daha kiçik müddət, daha böyük sürət mümkün deyil. Çünki problemlər, elmin özü də getdikcə qocalır. Görkəmli fizik Maks Delbryukun dediyi kimi, elm qocalır, cəmiyyət isə cavan qalır. Elmin nailiyyətləri üst-üstə toplanır, elmi informasiya çoxalır, nəhəng elm ağacı bar gətirdikcə, başı aşağı əyilir. Cəmiyyət isə, getdikcə yeniləşir, nəsillər bir-birini əvəz edir. Hər yeni alim nəslə qarşısında daha mürəkkəb və daha ciddi problemlər durur. Belə bir şəraitdə, gerək yeni nəslin tədqiqat imkanları da daim artsın. Bəs bu imkanları necə artırmaq olar? Bəlkə yeni nəslin elmi-tədqiqat imkanları genetik yolla artırıq? Keyr. Müşahidələr göstərir ki, in-

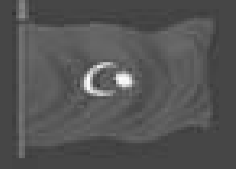
məkliyinə ümid bəsləyir.

Əslində, buradakı "gənc" anlayışı tamamilə şərtdir. Gənc alim dedikdə, biz elmi axtarış sahəsindəki gənclik tərəvətini hələ də itirməmiş, yaradıcılıq ehtirası hələ sönməmiş elm entuziastlarını nəzərdə tuturuq. Burada "gənclik" elmdə təcürübəsizlik kimi deyil, əksinə, elmi eqoizm və konservatizm sahəsində "təcürübəsizlik" kimi başa düşülür. Yaşın kiçikliyi deyil, intellektual potensia-

sanın intellektual imkanı çox ləng inkişaf edir. Məsələn, yeni erada bu sahədə nəzərə çarpacaq təkamül hiss olunmur. Qalileyin Aristotələ və ya Eynşteynin Qalileyə nəzərən intellektual üstünlüyündən danışmaq üçün heç bir əsas yoxdur. Bununla belə, Qaliley Aristotələ, Eynşteyn isə Qalileyə düzəliş vermişdir. Məsələ burasındadır ki, intellektual səviyyəsiindən asılı olmayaraq, hər sonra gələn nəsil əvvəlki nəsildən mi-

ras qalmış daha mükəmməl elmi aparata və metodlara yiyələnmiş olur. Bu da problemlərə daha dərin nüfuz etmək imkanı yaradır. Digər tərəfdən də, qabaqcıl ölkələrdə elmin sosial strukturu getdikcə təkmilləşir, əmək bölgüsü güclənir, alimlər kənar qayğılardan azad edirlər. Bir sözlə, bioloji genetik xüsusi rol oynamasa da, sosial-mənəvi genetik inkişafın əsas hərəkətverici qüvvəsi kimi çıxış edir.

Deməli, elmin inkişafına yö-

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KİVDF

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyə dəstəyi ilə "Azərbaycanın dövlətçilik tarixinin, milli adət-ənənələrinin, elm və mədəniyyətinin təbliği" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

nəlməmiş dövlət siyasətindən, sosial elmin sisteminin nə dərəcədə səmərəli təşkil olunmasından çox şey asılıdır. Bizim respublikada bu sahədə vəziyyət hələ çox ağırdır. Elm adamı ancaq öz başını dolandırmaq haqqında düşünməli olur. Alimin vətəndaşlıq mövqeyini fərdi hadisə kimi başa düşənlər səhv edirlər. Ayrıca bir alim nə qədər böyük qeyrət sahibi olursa-olsun, heç bir böyük problemi həll edə bilməz. "Tək əldən səs çıxmaz" hikməti eyni dərəcədə elmə də aiddir. Təhsili, elmi, millətin gələcəyi hesab edən Ulu Öndər Heydər Əliyev deyirdi: "Təhsil hər bir dövlətin, ölkənin, cəmiyyətin həyatının, fəaliyyətinin mühüm bir sahəsidir".

Ulu Öndərin layiqli siyasi varisi, dövlət başçısı Cənab İlham Əliyev təhsilə dair 4 Sərəncam, 8 Fərman imzalamışdır.

Dövlət başçısı İlham Əliyev çıxışlarında elm, təhsil və mədəniyyətə yüksək dəyər verərək demişdir: "İqtisadiyyatı irəli aparan və ölkənin uğurunu nümayiş etdirən təbii ehtiyatlar yox, təhsil və əhəlinin intellektual səviyyəsidir...".

Təhsil gələcəyin və inkişafın yoludur... Bizim bəxtimiz getirib ki, Azərbaycanda savadlılığın səviyyəsi 100 faizə bərabərdir. Hökumətimiz ildə 40 milyon avroya yaxın vəsait xərcləyir ki, bizim gənclər dünyanın aparıcı universitetlərində təhsil alsınlar...

Yalnız təhsil, bilik və texnologiya bütün bəşəriyyətin aparıcı qüvvəsidir".

Vahid ÖMƏROV,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru

Yaşla bağlı əmələ gələn makula degenerasiyası nədir?

Yaşla bağlı makula degenerasiyası 60 yaşdan yuxarı xəstələrdə görmə itkisinin ən sıx səbəblərindən biridir. Akademik Zərifə Əliyeva adına Mili Oftalmologiya Mərkəzindən AZƏRTAC-a bildirləblər ki, bu xəstəlik gözün arxa hissəsində yer alan sinir təbəqəsinin görmə mərkəzinin tutulmasıdır. Görmə mərkəzini də əhatə edən bu bölgədə əmələ gələn zədə, həyatı əks tərəfə dəyişir. Retina - gözün arxa hissəsini əhatə edən sinir təbəqəsidir. Bu sinir təbəqəsi çox incədir və görüntünün sağlam bir şəkildə alınmasına imkan yaradır. Retina xəstəliklərində görməyə təsir dərəcəsi, xəstəliyin əmələ gəldiyi yerə görə dəyişir. Məsələn, retinanın kənarlarında, yeni görmə mərkəzindən uzaqda əmələ gələn geniş bir zədə, görməyə heç təsir etməsə belə, tam görmə mərkəzini tutan ən kiçik bir xəstəlik nəzərəcarpan bir görmə itkisi ilə nəticələndirə bilər. Bu xəstəlik ən çox ağdərili, yuxarı yaş qrupuna aid, siqaret çəkən, hipertoniya əziyyəti çəkən, artıq çəkiyə malik, qan yağları yüksək olan və Günəş işığına daha çox məruz qalan insanlarda yaranır.

Vərəm əleyhinə vurulan BCG peyvəndinin valideynləri təlaşlandıran əlamətləri hansılardır?

Azərbaycan Tibb Universitetinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirləblər ki, doğulduqdan 4-7 gün sonra körpələrin sol çiyin nahiyəsinə vurulan vərəm əleyhinə BCG peyvəndinin yerində ilk 6-8 saat müddətində ağ, mərcimək böyüklüyündə qabarıqlıq əmələ gəlir. Peyvənd edilən nahiyəyə 24 saat ərzində toxunmaq, su ilə təmas etdirmək olmaz. İki-dörd aydan sonra peyvəndin tətbiq olunduğu yerdə qabarıq yara görünə bilər. Bu, gec əmələ gələn əlamət valideynlərin təlaşına səbəb olur. Lakin narahatlığa heç bir səbəb yoxdur. Bu, vərəm peyvəndində təbii haldır və bu zaman yalnız tətbiq olunduqdan sonra giyiyənə qaydalarına əməl etmək kifayətdir. Bir müddət sonra yara sağalır və yerində kiçik çapıq izi qalır.

Çiçək tozcuğunun tərkibində 27 mikroelement var

Çiçək tozcuğu arıların gizli yığdığı bitki məhsuludur və çiyin içərisində olan erkəkciyə olur. Arılar həmin tozcuqları ayaqlarında olan ciblərə yığaraq yuvaya daşıyırlar. Çiçək tozcuğu arılar üçün güclü qida mənbəyidir. Arılar onunla həm özləri qidalanırlar, həm də balalarına yedirdirirlər. “Çiçək tozcuğu çiçəklərin erkəkciyindən olan, tozlanmadan sonra mayalanmada iştirak edən və nəticədə toxum və meyvənin yaranmasına səbəb olan erkək cinsi hüceyrələrdir. Çiçək tozcuğu insan lazım olan bütün vitamin-mineral kompleksini özündə cəmləşdirən unikal qida maddəsidir”, - deyər biologiya üzrə fəlsəfə doktoru Mahmud Hübətov AZƏRTAC-ın müxbiri ilə söhbətində arı məhsullarının ən qiymətli növü haqqında məlumat verib. Onun dediyinə görə, sağlamlığın və çox yaşamağın sirlərindən biri məhz həmin məhsuludur. Əbəs yerə deyil ki, qədim Çin şairi Li Yu onu “ölümsüzlüyün sirri” adlandırdır. M.Hübətov söhbət zamanı deyib: “Balla müqayisədə arı tozcuğu yüksək keyfiyyətli zülal və doymamış yağ turşuları ilə daha zəngindir. Qida vasitəsilə orqanizmə daxil olan zülallar fermentlərin təsirinə amin turşularına qədər parçalanır və qan vasitəsilə hüceyrələrə çatdırılır, orada yenidən hüceyrələrə lazım olan endemik zülallar yaranır. Orqanizm üçün lazım olan amin turşularının miqdarı tozcuqda ət, pendir və yumurtada olanda 5-7 dəfə çoxdur. Tozcuq hüceyrələrinin tərkibində 400-ə qədər ferment, mikroelementlər, vitaminlər, bitki hormonları və s. var və bunlar orqanizmdə yeni hüceyrələrin yaranması, inkişafı və orada gedən kimyəvi çevrilmələr üçün olduqca vacibdir. Tozcuğun tərkibində 27 cür mikroelement var və onun qəbulunun orqanizmdə interferon ifrazını artırması immunitetin güclənməsinə və onkoloji xəstəliklərin riskini minimuma endirməyə səbəb olur.

Tozcuq dənəsi təbii dopinqdir. Moskva Radiologiya İnstitutunun alimləri belə qənaətə gəliblər ki, bir tozcuq dənəsi bioloji tərkibinə və qida dəyərinə görə bir qara kürü dənəsinə bərabərdir. Arıq alimlərdən biri hesablayıb ki, 41 qram çiçək tozcuğunda olan rutin vitamini bir neçə nəfəri beyin qansızması və infarktdan qoruya bilər. O, enerjini artırır, əhvalı yaxşılaşdırır, zehni itiləşdirir, yorğunluğu aradan qaldırır. Ona görə də çiçək tozcuğu elm adamları, tələbələr, idmançılar və gümrah qocalmaq istəyənlər üçün əvəzsiz qidadır. Çiçək tozu və onun preparatları həzm sistemində müsbət təsir göstərir, iştahayı artırır, bağırsaqların mikroflorasını bərpa edir, sinir sistemini sakitləşdirir, orqanizmi zəhərli maddələrdən təmizləyir. Onunla həmçinin prostat vəzi xəstəlikləri, adenoma və impotensiyayı da uğurla müalicə etmək olar.

SƏS

Son səhifə

14 iyul

Naxçıvan idmançıları yarım ildə 462 medal qazanıblar

Bu ilin ikinci rübündə muxtar respublika idmançıları 462 medal qazanıblar ki, bunlardan 410-u Naxçıvan Muxtar Respublika birinciliyi, 24-ü Azərbaycan birinciliyi, 26-sı beynəlxalq turnir, 1-i dünya çempionatı, 1-i isə IV İslam Həmrəyliyi Oyunlarında olub. Naxçıvan Muxtar Respublikası Gənclər və İdman Nazirliyinin mətbuat xidmətindən bildirilib ki, muxtar respublikada gənclərin idmana cəlb və idmanın kütləvililiyinin artırılması sahəsində tədbirlər bu ilin ikinci rübündə də davam etdirilib. Rayonlarda idman federasiyalarının yerli bölmələrinin yaradılması istiqamətində işlər aparılıb, fəaliyyət göstərən bölmələrin işinə nəzarət gücləndirilib.

İdman yarışlarının, xüsusilə ölkə və beynəlxalq səviyyəli yarışların keçirilməsi ilə bağlı verilmiş tapşırıqlar icra olunub. Belə ki, qeyd olunan dövrdə peşəkarlararası reyting və kəmərlər müdafiəsi döyüşləri, pauerlifting və benchpress idman növü üzrə beynəlxalq turnir, futbol üzrə “Qarabağ” və “Qəbələ” komandaları arasında Azərbaycan kubokunun final oyununu, “Naxçıvan-2017” Beynəlxalq Şahmat Festivalı, boks üzrə yeniyetmələr arasında “Heydər Əliyev kuboku-2017” beynəlxalq turniri və futbol üzrə “Heydər Əliyev kuboku” yarışları keçirilib. Həmçinin federasiyada xüsusi yarışlar təşkil olunub, qalib idmançılar mükafatlandırılıb. Muxtar respublikadan olan 37 idmançı isə müxtəlif idman növləri üzrə keçirilən ölkə və beynəlxalq səviyyəli yarışlarda iştirak edib. Naxçıvan Dövlət Universitetinin bədən tərbiyəsi və idman, fiziki tərbiyə və çağırışı qədərki hazırlıq müəllimliyi ixtisaslarında təhsil alan tələbələr arasında intellektual oyun keçirilib, gənclər iş və idman sahəsinə əhatə edən tədbirlərdə həmin tələbələrin iştirakı təmin olunub. Qızların idmana cəlb olunması istiqamətində də işlər davam etdirilib, hərtərəfli şərait yaradılıb. Məhdud fiziki imkanlı gənclərin muxtar respublikanın idman həyatına daha fəal inteqrasiyası sahəsində tədbirlər görüldü, bədən tərbiyəsi və idmanın bu kateqoriyadan olan şəxslərin reabilitasiyasına təsiri ilə bağlı təbliğat işləri genişləndirilib. Belə ki, fiziki imkanları məhdud şəxslər arasında armresling üzrə Naxçıvan Muxtar Respublika birinciliyi və ümumillik lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 94-cü ildönümünə həsr olunmuş “Heydər Əliyev kuboku” uğrunda paralimpiyaçılar arasında futzal idman növü üzrə Naxçıvan Muxtar Respublika turniri keçirilib. Həmçinin aztəminatlı ailələrdən olan uşaq, yeniyetmə və gənclərin ödənişsiz idmanla məşğul olmaları üçün şərait yaradılıb, federasiyalardan bu qəbildən olan idmançılar haqqında məlumatlar toplanıb, idman geyim və ləvazimatları ilə təmin olunublar.

Muxtar respublikada mövcud Olimpiya-İdman komplekslərinin fəaliyyətlərinin gücləndirilməsi, yerlərdə yaradılmış şəraitdən, o cümlədən idman qurğu və avadanlıqlarından səmərəli istifadəyə nail olunması üçün işlər davam etdirilib, eləcə də Şərur rayonunun Dəmirçi kəndində yeni stadion istifadəyə verilib. 2017-ci ilin ikinci rübündə Şərur rayonunda 14, Babək rayonunda 10, Ordubad rayonunda 8, Culfa rayonunda 13, Kəngərli rayonunda 9, Şahbuz rayonunda 23, Sədərək rayonunda 6 idman tədbiri keçirilib. Ali təhsil müəssisələri və idman federasiyaları ilə birgə hazırlanmış proqrama əsasən Uzunoba Su Anbarının ətrafında ali və orta ixtisas təhsili müəssisələrinin tələbələri arasında ekstremal yürüş üzrə Naxçıvan Muxtar Respublika birinciliyi və “Heydər Əliyev kuboku” uğrunda peynbol idman növü üzrə Naxçıvan Muxtar Respublika turniri keçirilib. Naxçıvan Muxtar Respublikasında fəaliyyət göstərən idman federasiyalarının idman növləri üzrə yığma komandaları yaradılıb və ölkə səviyyəli yarışlarda iştirakı təmin olunub. Ümumillikdə, bu ilin ikinci rübündə Naxçıvan Muxtar Respublikasının Gənclər və İdman Nazirliyi tərəfindən 80 tədbir keçirilib.

“İnter” Avropa Liqasında növbəti qələbəsini qazanıb

İyulun 12-də UEFA Avropa Liqasının ikinci təsnifat mərhələsinə start verilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, ilk oyunda Bakının “İnter” futbol komandası “Dalğa Arena”da Lüksemburqun “Fola” klubunu qəbul edib. Gərgin idman mübarizəsi şəraitində keçən oyunda bakılılar minimal hesabla qələbə qazanıblar. Oyunun taleyini həll edən qol matçın sonunda vurulub. “İnter”in heyətində Mirhüseyn Seyidov 89-cu dəqiqədə adını tabloya yazdırıb. Beləliklə, oyun “İnter”in 1:0 hesablı qələbəsi ilə başa çatıb.

Azərbaycan basketbolçusu karyerasını Fransada davam etdirəcək

İyirmi yaşadək kişi basketbolçulardan ibarət Azərbaycan millisinin üzvü karyerasını Fransada davam etdirəcək. AZƏRTAC xəbər verir ki, millimizin kapitanı Ender Poladxanlı Fransanın “Paris Levoua” klubu ilə ikitillik müqavilə imzalayıb. Keçən mövsüm “Sparta”nın (Çexiya) şərəfini qoruyan E.Poladxanlı avqustda Parisə yollanacaq. Qeyd edək ki, “Paris Levoua” klubu Fransa çempionatının altıncısı olub.

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 32.

Şəhadətname: № 022492

<http://www.ses-news.az>

<http://www.sesqazeti.az>

E-mail: ses@sia.az

Tel:598-33-90 Faks:493-11-62

Buraxılışa məsul: Mətləb Salahov

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin
mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet “Səs”in komputer mərkəzində yığılır, səhifələndir.
“Azərbaycan” nəşriyyatında çap olunur.

Qəzetdə AzərTAC, SİA, APA və AZADİFORM informasiya
agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 5500